

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
REJONU MINIKOWA, CZĘŚĆ A1 W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE AKUSTYKI

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, LISTOPAD 2017 R. /LUTY 2018 R.*

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ ZMIANY W PROJEKCIE MPZP WPROWADZONE W WYNIKU DOKONANYCH UZGODNIEŃ I UZYSKANYCH OPINII

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne.....	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	6
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	6
2.2.	Rzeźba terenu.....	7
2.3.	Warunki gruntowe.....	7
2.4.	Zasoby naturalne.....	8
2.5.	Gleby.....	8
2.6.	Warunki wodne	9
2.7.	Szata roślinna	9
2.8.	Świat zwierzęcy	10
2.9.	Klimat lokalny	11
2.10.	Jakość powietrza atmosferycznego	12
2.11.	Klimat akustyczny.....	14
2.12.	Jakość wód	16
2.13.	Dziedzictwo kulturowe	17
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	18
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.....	19
4.1.	Cel opracowania projektu planu	19
4.2.	Ustalenia projektu planu	20
4.3.	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	24
4.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	25
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM	26
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	28
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża.....	28
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	30
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	30
6.4.	Oddziaływanie na szatę roślinną, zwierzęta i różnorodność biologiczną	32
6.5.	Oddziaływanie na krajobraz.....	34
6.6.	Oddziaływanie na ludzi	35
6.7.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	37
6.8.	Oddziaływanie na klimat lokalny	38
6.9.	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	40
6.10.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	42
6.11.	Oddziaływanie na dobra materialne	42
6.12.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	42
6.13.	Oddziaływanie transgraniczne	43
7.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	43
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	43
9.	STRESZCZENIE I WNIOSKI.....	44

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Hipsometria
3. Geologia – Szczegółowa mapa geologiczna Polski – fragment ark. 471 Poznań
4. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i w porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
5. Zasięgi oddziaływania hałasu kolejowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i w porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
6. Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
7. Projekt mpzp „Rejon Minikowa, część A1” w Poznaniu, MPU 2017 r. – etap procedury planistycznej – wyłożenie do publicznego wglądu

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa część A1 w Poznaniu. Projekt sporządzony jest na podstawie uchwały Nr LXXVIII/858/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 27 września 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa w Poznaniu.

We wrześniu 2015 r. na wniosek Komisji Polityki Przestrzennej, Prezydent miasta Poznania podjął decyzję o wydzieleniu z ww. projektu mpzp rejonu Minikowa w Poznaniu, obejmującego granicami obszar całego Minikowa, mniejszego obszaru położonego w rejonie ulicy św. Antoniego i sporządzenie dla niego odrębnego projektu mpzp pod nową nazwą: „Rejon Minikowa, część A1” w Poznaniu, będącego przedmiotem niniejszego opracowania.

Analizowany obszar ograniczony jest: ulicą św. Antoniego (od strony północnej), granicą terenu kościelnego i ulicą Nad Starynką od strony zachodniej, a także południowo-wschodnimi granicami cmentarza parafialnego.

Powierzchnia projektu planu wynosi 7,46 ha.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, tekst jednolity

² Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity

RDOŚ-30-OO.III-7041-227/09/mm z dnia 24.02.2009 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-72/1-64(1)/09 z dnia 05.02.2009 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Farat R., Zmienność przestrzenna wysokości opadów atmosferycznych na obszarze miasta Poznania, w: Wody powierzchniowe Poznania t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Poznań Sorus 1995 r.,
- Starołęka, Głuszyna, Krzesiny, Kronika Miasta Poznania 2009 4, J. Wiesiołowski (red.), Miasto Poznań – Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2009,
- Koczorowska R., Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania, w: Wody powierzchniowe Poznania t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B. Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia, PTPN, Wyd. Mat.-Przyr., Poznań 1961,
- Wśród zwierząt i roślin, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,
- mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),
- mapy Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania, w skali 1:10 000, ark. Poznań – Dębiec N-33-130-D-d-3, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1121, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r., poz. 1332, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, tekst jednolity z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016, poz. 1187),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10,
- Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 3931),
- Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 2793),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”,
- Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym Mapa akustyczna miasta Poznania 2012 (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,
- Uchwała Nr LXXVIII/858/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 27 września 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa w Poznaniu.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Koncepcja zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w Poznaniu, Część szczegółowa zlewnia nr 15 Starynka, Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Poznań, 2013,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2015 r. /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,
- Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,

- Objąsnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Pismo z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków znak MKZ-III.6721.6.2017 z dnia 21.03.2017 r. z opiniowania wewnętrznego projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu,
- Projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu, MPU 2018,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2016, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2017 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań 2017 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Prognozy ruchu dla miasta Poznania z KBR 2013 i 2014: Badania i opracowanie planu transportowego aglomeracji poznańskiej. Raport z drugiego etapu opracowania. Badania modelowe. Biuro Inżynierii Transportu (BIT), Pracownie Projektowe sp. j., Poznań 2014.

Inne źródła:

- wizja terenowa (sierpień 2017 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU sierpień 2017 r.)
- www.geoinfo.amu.edu.pl
- www.poznan.pios.gov.pl
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <http://www.poznan.pl/mim/wos/>
- www.http://mapy.isok.gov.pl/imap/
- geoportal.pgi.gov.pl
- bazagis.pgi.gov.pl
- mjwp.gios.gov.pl/mapa

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierząt, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustalonych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności (lub szczegółowości) ustalonych planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru o powierzchni 7,46 ha, położonego w południowej części miasta Poznania – na Minikowie.

Analizowany obszar ograniczony jest: ulicą św. Antoniego (od strony północnej), zachodnią granicą terenu kościelnego i ulicą Nad Starynką od strony zachodniej, a także południowo-wschodnimi granicami cmentarza parafialnego św. Antoniego Padewskiego.

W dotychczasowym zagospodarowaniu analizowanego obszaru wyróżnić można zlokalizowaną wzdłuż ul. św. Antoniego (wyznaczającą północną granicę opracowania, nie objętą jednak analizowanym projektem planu) zabudowę mieszkaniową jednorodziną o różnym standardzie i stanie technicznym, zlokalizowaną na wąskich i długich działkach, które od południa zagospodarowane są w formie ogrodów przydomowych i niewielkich sadów owocowych.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna przemieszana jest dość chaotycznie z małymi budynkami wielorodzinnymi (II i III kondygnacyjnymi) oraz nieliczną zabudową usługową.

Zachodni fragment obszaru projektu mpzp stanowi teren należący do parafii pw. św. Antoniego Padewskiego, na którym oprócz samego budynku kościoła znajdują się również budynek plebanii i biura parafialnego, a także położony bezpośrednio przy ul. św. Antoniego niewielki parking dla samochodów osobowych, wydzielony z przestrzeni wysokim żywopłotem. Południowa część ww. terenu kościelnego zagospodarowana została urządzoną zielenią wysoką, dochodzącą aż do koryta ciekłu Starynka. Z uwagi na brak ogrodzenia ww. terenu oraz potrzeby lokalnej społeczności funkcjonuje tu, miejscami bardzo wąski, przebieg łączący teren kościoła z zachodnim wejściem na cmentarz parafialny, zajmujący większość południowej i południowo-wschodniej części opracowania. Oprócz nagrobków i licznej zieleni urządzonej, w tym cennych krajobrazowo zadrzewionych alei, na uwagę zasługuje znajdująca się na osi głównego wejścia na cmentarz (od ul. św. Antoniego), podlegająca ochronie konserwatorskiej, kaplica cmentarna wraz ze schronem 3-komorowym umocnień mobilizacyjnych z 1914 roku, stanowiąca pozostałości fortyfikacji pruskich z końca XIX w.

W części południowo-zachodniej obszaru projektu planu, pomiędzy korytem ciekłu Starynka, a położoną już poza granicą opracowania ul. Nad Starynką, znajduje się nowa, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną z towarzyszącymi jej małymi ogrodami oraz niewielki teren w obrębie 2 niezainwestowanych jeszcze działek budowlanych, porośnięty obecnie spontanicznie rozrastającą się zielenią synantropijną.

W granicach analizowanego obszaru projektu planu znajdują się, wspomniane już wcześniej, wody powierzchniowe w postaci niewielkich cieków wodnych – Starynki oraz Dopływu Starynki, które otaczają dość wąskie pasy terenu porośnięte zielenią wysoką, krzewami i roślinnością zielną o charakterze półnaturalnym.

Pod względem komunikacyjnym obszar projektu planu obsługiwany jest przede wszystkim poprzez położoną od północy ul. św. Antoniego oraz zlokalizowaną od południowego-zachodu ul. Nad Starynką (obydwie nie ujęte granicami opracowania). W chwili obecnej jedynym terenem komunikacyjnym zlokalizowanym w granicach projektu planu jest droga wewnętrzna, prowadząca od ul. św. Antoniego do głównego wejścia na cmentarz.

Najbliższe otoczenie obszaru projektu planu stanowi głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zlokalizowana w obrębie pobliskich ulic: św. Antoniego, Nad Starynką, Książęcej i Minikowo, natomiast w odległości ok. 80 m od południowo-zachodniej granicy opracowania zlokalizowany jest teren Fortu I.

Granice projektu mpzp wskazano na załączniku nr 1 prognozy.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego³ obszar opracowania mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu znajduje się w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56).

Pod względem budowy geomorfologicznej całą powierzchnię terenu w granicach opracowania projektu planu kształtują formy pochodzenia wodnolodowcowego w postaci równiny erozyjnej wód roztopowych.

Analizowany obszar charakteryzuje się bardzo niewielkim zróżnicowaniem wysokości terenu i jest on praktycznie płaski. Wysokości bezwzględne na terenie objętym projektem oscylują w granicach 70,0-75,0 m n.p.m, obniżając się w korytach cieków wodnych - Starynki oraz Dopływu Starynki do wartości 67-68 m n.p.m.

Ukształtowanie terenu analizowanego obszaru oraz jego otoczenia ilustruje załącznik nr 2.

2.3. Warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie geologicznej⁴ na większości analizowanego obszaru projektu planu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu w budowie geologicznej występują

³ Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,

piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wytworzone podczas fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Jedynie w pasie terenu wzdłuż cieków wodnych Starynki oraz Dopływu Starynki występują holocenijskie piaski rzeczne tarasów zalewowych.

Analizując informacje przedstawione na mapie hydrograficznej⁵, grunty w granicach obszaru opracowania charakteryzują się zróżnicowaną przepuszczalnością.

Charakterystykę występujących tu gruntów potwierdzają informacje zawarte w Atlasie geologiczno-inżynierskim, w którym dokonano oceny warunków geologiczno-inżynierskich na terenie Poznania⁶. Grunty na głębokości 1-4 m p.p.t. na przeważającej większości analizowanego terenu reprezentowane są przez plejstocenijskie osady wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wykształcone jako piaski różnej granulacji i żwiry. Występujący w granicach opracowania najwyższy poziom sandrowy I (90-76 m n.p.m.) odpowiada typowej proglaacialnej sedymentacji sandrowej. Miąższość ww. osadów wynosi maksymalnie do kilkunastu metrów. Natomiast na głębokości 2 m p.p.t. na niewielkim fragmencie terenu w rejonie kościoła św. Antoniego Padewskiego występują plejstocenijskie gliny zwałowe, powstałe podczas zlodowacenia Warty.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami zmiany projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż surowców mineralnych⁷. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, na obszarze zlokalizowanym wzdłuż ul. św. Antoniego, gdzie powstała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz kościół, występują gleby antropogeniczne. W południowej części opracowania, obejmującej teren cmentarza, występują gleby brunatne wylugowane i gleby brunatne kwaśne 2 i 3-go (pszennego dobrego i pszennego wadliwego) kompleksu przydatności rolniczej gleb, wykształcone na glinach lekkich oraz piaskach gliniastych mocnych zalegających na glinach lekkich. Również i te gleby uległy specyficznym przekształceniom na skutek użytkowania tego fragmentu terenu opracowania jako cmentarza oraz w wyniku realizacji w jego granicach budynku usługowego sakralnych w postaci kaplicy cmentarnej.

Każdorazowo w przypadku realizacji nowej zabudowy oraz niezbędnej infrastruktury technicznej dokonuje się przemieszczenia pewnych ilości mas ziemnych, przemieszczania wierzchnich warstw gleby, zniszczenia warstwy próchnicznej, jak również wzbogacenia podłoża o materiały takie jak piasek czy żwir. Działania te przyczyniają się do istotnych zmian w zakresie stopnia przepuszczalności gleb oraz tempa infiltracji wód opadowych i roztopowych. W przypadku trwałego uszczelnienia powierzchni występuje natomiast zjawisko pozbawienia gleb naturalnych właściwości biologicznych.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i podobne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), wykazują niekiedy obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe. Ich obecność w glebie spowodowana jest głównie emisją zanieczyszczeń z ruchu komunikacyjnego i kumulowaniem się tych substancji w warstwach gleby w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

Zgodnie z „Atlasem geochemicznym Poznania i okolic”⁸ gleby w obrębie obszaru opracowania charakteryzują się odczynem alkalicznym (pH 7,4–9,3). Największe anomalia w zakresie zanieczyszczenia gleb pierwiastkami stwierdzono na obszarze opracowania w przypadku baru Ba (> 101 mg/kg, ołowiu Pb (>37 mg/kg) oraz cynku Zn (>110 mg/kg).

⁴ Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D Państwowy Instytut Geologiczny, 1990

⁵ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,

⁶ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie

⁷ bazagis.pgi.gov.pl

⁸ Lis J., Pasieczna A., PIG Warszawa 2005

2.6. Warunki wodne

Obszar projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu pod względem hydrograficznym położony jest w zlewni Starynki⁹, która przepływa przez jego południowo-zachodnią część.

Układ hydrograficzny w zlewni Starynki składa się z rowu podstawowego, jakim jest Starynka o długości 1,79 km i jednego dopływu, jakim jest Dopływ Starynki o długości 0,95 km, który również znajduje się w granicach analizowanego projektu mpzp. Starynka jest bezpośrednim prawobrzeżnym dopływem rzeki Warty, do której uchodzi powyżej mostu kolejowego na Starołęce na linii Poznań – Katowice. Zlewnia Starynki należy do silnie zurbanizowanych. W latach 1945-2000 obszar tej zlewni podlegał silnej urbanizacji i struktura użytkowania gruntów podlegała w tym czasie znacznym zmianom. W 1945 roku grunty rolne zajmowały ponad 90% powierzchni zlewni Starynki, a zabudowa mieszkaniowa zajmowała zaledwie 1% obszaru zlewni. Natomiast w 2000 roku zabudowa mieszkaniowa zajmowała już 43% obszaru zlewni.

Tereny położone w granicach obszaru opracowania znajdują się w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579).

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej¹⁰ cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu jednostki 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest mioceniński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o średniej miąższości przekraczającej 40 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, ily poznańskie o zmiennej miąższości), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczenia głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu miocenińskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypływy w oknach hydrogeologicznych.

Wody gruntowe na analizowanym obszarze zalegają na ogół na głębokości 1 m p.p.t.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.7. Szata roślinna

Szatę roślinną obszaru objętego projektem mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu stanowi przede wszystkim zieleń urządzona przydomowych ogrodów, towarzyszących zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, zieleń urządzona w obrębie cmentarza parafialnego, spontanicznie rozwijająca się zieleń półnaturalna wstępująca wzdłuż koryt cieków wodnych Starynki i Dopływu Starynki, a także zieleń synantropijna porastająca dwie niezagospodarowane jeszcze działki, zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Nad Starynką, w południowo-zachodniej części analizowanego terenu.

Obecnie największe znaczenie dla lokalnej bioróżnorodności ma obecność w granicach opracowania cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki, które to stanowią lokalne siedliska dla roślin i zwierząt terenów podmokłych. Wspomniane powyżej doliny cieków wodnych pomimo niewielkiej powierzchni oraz izolacji przyrodniczej, stanowią obecnie ostatni ślad roślinności i siedlisk naturalnych, jakie występowały w rejonie obszaru projektu planu w okresie przed silną urbanizacją. Spośród występujących tu gatunków roślin, w tym licznych zadrzewień, wymienić należy przede wszystkim: wierzbę białą (*Salix alba*), wierzbę kruchą (*Salix fragilis*), klon pospolity (*Acer platanoides*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), dziki bez czarny (*Sambucus nigra*), robinie akacjową (*Robinia pseudoacacia*), chmiel zwyczajny (*Humulus lupulus*), pokrzywę zwyczajną (*Urtica dioica*). W szczelinach betonowych, ażurowych płyt ułożonych miejscami wzdłuż koryta cieku Starynka występuje sporadycznie uczepek trójlistkowy (*Bidens tripartita*). Dno cieku Starynka w granicach projektu planu jest piaszczyste i pozbawione całkowicie typowych roślin wodnych.

Zieleń przydomowa składa się w większości z gatunków roślin ozdobnych, często obcych rodzimej florze, natomiast w obrębie kilku działek – w ich południowej części – znajdują się niewielkie, stare sady owocowe. Poza chętnie sadzonymi, różnorodnymi odmianami gatunków roślin iglastych

⁹ Koncepcja zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w Poznaniu, Część szczegółowa zlewnia nr 15 Starynka, Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Poznań, 2013 r.

¹⁰ Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa)

i liściastych, w tym również owocowych, w ich obrębie występują także różne gatunki bylin, roślin jednorocznych, jak również tworzące duże zadarnione powierzchnie rośliny trawiaste. Tak więc, spotkać tu można: żywotniki zachodnie (*Thuja occidentalis*), orzechy włoskie (*Juglans regia*), grusze (*Pyrus sp.*), jabłonie (*Malus sp.*), wiśnie pospolite (*Cerasus vulgaris*), śliwy mirabelki (*Prunus domestica*), sosny zwyczajne (*Pinus sylvestris*), świerki zwyczajne (*Picea abies*), jałowce pospolite (*Juniperus communis*), forsycje (*Forsythia sp.*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), tawuły (*Spiraea sp.*), magnolie (*Magnolia sp.*), róże (*Rosa sp.*), lilaki pospolite (*Syringa vulgaris*), winobluszcz pięciolistkowy (*Parthenocissus quinquefolia*).

Ważnym elementem szaty roślinnej obszaru opracowania, szczególnie z uwagi na duże walory krajobrazowe, jest zieleń ozdobna zlokalizowana w obrębie cmentarza. Wzdłuż wschodniej strony drogi dojazdowej do cmentarza, wytyczonej wzdłuż ciągnących się od Starynki ogrodów, formuje się obecnie wysoka, strzyżona kurtyna z żywotników, zza której wyłania się widok na całościową kompozycję przestrzenną cmentarza. Główną aleję na przedłużeniu drogi ocieniają okazałe klony pospolite (*Acer platanoides*), zaś dekoracyjną oprawę splantowanego wzniesienia tworzy wieniec lip drobnolistnych (*Tilia cordata*). Zewnętrzne kontury dawnego założenia wzdłuż wschodniego i zachodniego boku podkreślają pojedyncze okazy świerków pospolitych (*Picea abies*) i jesionów wyniosłych (*Fraxinus excelsior*), a na południowym zamknięciu – mieszany szpaler złożony z lip drobnolistnych, jesionów wyniosłych i klonów pospolitych. Szatę roślinną na ziemnych mogiłach lub wokół samych nagrobków tworzą zwykle pojedyncze krzewy (często krzewy okrywowe), pnącza, krzewinki i bardzo liczne egzemplarze bylin i ozdobnych roślin kwiatowych jednorocznych lub sezonowych. W doborze gatunków krzewów przeważają gatunki iglaste i w mniejszych ilościach liściaste. Wśród krzewów najczęściej można zobaczyć takie gatunki, jak: jałowiec (*Juniperus sp.*), cis (*Taxus sp.*), żywotnik (*Thuja sp.*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), tawuła (*Spiraea sp.*), irga (*Cotoneaster sp.*), bukszpan wiecznie zielony (*Buxus sempervirens*), trzmielina Fortune'a (*Euonymus fortunei*), róża (*Rosa sp.*), bez lilak (*Syringa vulgaris*), forsycja (*Forsythia sp.*), pięciornik krzewiasty (*Potentilla fruticosa*), ognik (*Pyracantha sp.*) itp. Powierzchnie niektórych mogił często porasta bluszcz pospolity (*Hedera helix*) lub barwinek pospolity (*Vinca minor*). W południowej części cmentarza, gdzie nie prowadzono jeszcze pochówków, rozwinęła się roślinność spontaniczna – ruderalna lub trawiasta.

Na wspomnianych wcześniej dwóch niezagospodarowanych jeszcze działkach budowlanych, położonych przy ul. Nad Starynką, występuje typowa roślinność ruderalna, złożona z takich gatunków jak: pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), perz właściwy (*Elymus repens*), komosa biała (*Chenopodium album*), babka zwyczajna (*Plantago major*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), bylca pospolita (*Artemisia vulgaris*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*) itp.

2.8. Świat zwierzęcy

Na terenie objętym granicami projektu planu miejscowego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu różnorodność gatunkowa fauny ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Znajdujące się na tym terenie obszary zieleni ogrodowej oraz niewielkich nieużytków są siedliskiem pospolicie występujących na terenie całego miasta zwierząt. Występujące tu bezkręgowce należą do gatunków bytujących w domostwach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Owady, które związane są ze środowiskiem miast, w dużej części są gatunkami synantropijnymi. Na terenach zieleni, porośniętych różnymi trawami, spotkać można pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), nadrzewka długoskrzydłego (*Meconema thalassium*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*). Kwitnące w przydomowych ogródkach drzewa i krzewy owocowe przyciągają na te tereny przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmiele (*Bombus*), spełniających istotną rolę w zapyłaniu roślin. Większe bogactwo gatunków owadów, szczególnie motyli z gatunków takich jak bielinek kapustnik (*Pieris brassica*) czy rusałka pawik (*Inachis io*), towarzyszy fragmentom porośniętym przez kwitnące rośliny uprawne i zielne oraz krzewy ozdobne, które są źródłem pokarmu dla owadów zapyłających.

W przydomowych ogrodach, które dość często są podlewane, oraz w otoczeniu pasów zieleni wzdłuż cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki występują ślimaki: przydrożny (*Helicela obvia*), pomrów wielki (*Limax maximus*), winniczek (*Helix pomerratia*) oraz ślimak ogrodowy (*Arion hortensis*).

Z uwagi na obecność w granicach opracowania cieków wodnych (Starynka oraz Dopływ Starynki), tereny te sprzyjają występowaniu płazów. Jak wynika z informacji wskazanych w „Atlasie

rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania¹¹, tereny objęte granicami analizowanego projektu mpzp pozostają w zasięgu migracji rodzimych, podlegających ochronie, gatunków płazów tj. żaby trawnej (*Rana temporaria*), grzebiuszki ziemnej (*Pelobates fuscus*), ropuchy szarej (*Bufo bufo*) oraz żab zielonych (*Rana esculenta complex*). Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Obecność zieleni wysokiej w otoczeniu koryt cieków Starynka oraz Dopływ Starynki, a także w granicach cmentarza i w przydomowych ogrodach sprzyja występowaniu na analizowanym obszarze licznych przedstawicieli awifauny. Pospolicie na terenie tym występuje m.in.: sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), kawka (*Corvus monedula*) czy szpak (*Strunus vulgaris*) i kos (*Turdus merula*). Spotkać tu można również kosy (*Turdus merula*), bogatkę (*Parus major*), sierpówkę (*Streptopelia decaocto*), grzywacza (*Columba palumbus*), rudzika (*Erithacus rubecula*) i drozda śpiewaka (*Turdus philomelos*).

Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), czy mysz polna (*Apodemus agrarius*). W przydomowych ogrodach można spotkać krety (*Talpa europeae*), jeże (*Erinaceus europaeus*) (wspomnij o ochronie gatunkowej) i kuny domowe (*Martes foina*).

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu w znacznym stopniu ukształtowane zostały poprzez napływające w kierunku miasta masy powietrza. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno-morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno-kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

Najczęściej przemieszczającymi się nad terenami Poznania frontami są fronty chłodne, powodujące znaczne wahania ciśnienia, odczuwalny spadek temperatury powietrza oraz wzrost prędkości wiatru. Zjawiskom tym towarzyszy również występowanie opadów, często o znacznej gwałtowności. Średnio w ciągu roku notowanych jest w Poznaniu 67 dni, w których przemieszczają się fronty chłodne i 42, w których przemieszczają się fronty ciepłe. Najdłużej obserwowany jest okres bezfrontowy i wynosi on 230 dni w roku.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Elementy klimatu w rejonie Poznań-Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												Rok
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
Rok 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
Rok 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (M/S)													
Rok 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM)													
Rok 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

¹¹ Kaczmarski M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971-2000) wynosiła 508 mm. Natomiast w 2010 r. roczna suma opadów atmosferycznych wynosiła 692 mm, co stanowiło 136% normy.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu – 6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru.

Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile – średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w 2010 r. w grudniu – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971-2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba ciszy, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru utrzymującymi się dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotności osiąga w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości występują w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

W rejonie projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą zabudowę, głównie mieszkaniową jednorodziną, ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji oraz ciągi komunikacyjne, stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń. W granicach opracowania nie są zlokalizowane natomiast zakłady produkcyjne, stanowiące punktowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}).

Liniowe źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego stanowi układ komunikacyjny obszaru, w tym zlokalizowana tuż poza północną granicą projektu planu ul. św. Antoniego – droga publiczna klasy zbiorczej. Ruch komunikacyjny generuje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania opon pojazdów i nawierzchni jezdni. Wspomniane wyżej szlaki komunikacyjne stanowią wprawdzie istotne liniowe źródło zanieczyszczeń, należy jednak podkreślić, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych (na terenie miasta Poznania) o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego. Nie należy zatem spodziewać się występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenach przylegających do wymienionych głównych szlaków komunikacyjnych, zlokalizowanych jednocześnie w granicach obszaru opracowania.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref¹², wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Obszar będący przedmiotem opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2016 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BAp	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2017 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2016 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ (dla stężeń 24-godzinnych) strefa aglomeracja poznańska w 2016 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀.

W przypadku stężeń benzo(a)pirenu, na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W latach ubiegłych, ze względu na występowanie w zasięgu granic strefy aglomeracja poznańska przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀ oraz benzo (a)pirenu, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – *Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań*¹³, *Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim*¹⁴ oraz *Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim*¹⁵. Dokumenty te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie zapisów uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”¹⁶. Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie), czy też tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów.

Należy jednocześnie podkreślić, że podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji benzo(a)pirenu do poziomów umożliwiających dotrzymanie obowiązujących standardów, jest

¹² Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2017

¹³ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r.

¹⁴ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹⁵ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

¹⁶ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241)

szczególnie ważne w kontekście dużej szkodliwości benzo(a)pirenu dla zdrowia ludzkiego, a także roślinności, gleb i wody.

2.11. Klimat akustyczny

Obszar projektu mpzp *rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu* obejmuje niewielki teren w południowej części miasta, na Minikowie. Na terenie opracowania zlokalizowane są obecnie małe domy wielorodzinne (II i III kondygnacyjne) oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a także teren kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego, rozmieszczone w północnej części opracowania – wzdłuż ul. św. Antoniego, małe domy wielorodzinne (II kondygnacyjne), rozmieszczone w części południowo-zachodniej – wzdłuż ul. Nad Starynką, oraz cmentarz – położony w części południowej i południowo-wschodniej obszaru opracowania. Obie wymienione wyżej ulice nie znajdują się w granicach obszaru projektu planu. Na analizowanym terenie funkcjonują nieliczne usługi.

Obszar projektu planu oddalony jest znacznie od ruchliwej ul. Starołęckiej (o co najmniej 300 m). W odległości co najmniej 100 m na północ od ul. św. Antoniego biegnie ważna (tzw. węglowa) linia kolejowa relacji Poznań – Kluczbork.

Tereny w obszarze projektu planu o obecnym zagospodarowaniu i użytkowaniu, podlegają ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁷ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*¹⁸ (które znacząco złagodziło wcześniejsze wymagania akustyczne dla terenów narażonych na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego, w tym wypadku hałasu samochodowego, będące przedmiotem poprzedniego rozporządzenia¹⁹, obowiązującego w dziedzinie oddziaływania tego typu źródeł hałasu – do października 2012 r.).

Ochroną akustyczną w środowisku objęte są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy wielorodzinnej oraz tereny mieszkaniowo-usługowe. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez ruch samochodowy (oraz np. kolejowy), wyrażone mogą być wskaźnikami dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego – $L_{Aeq D/Nr}^*$ który ma zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, lub wskaźnikami dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu dźwięku – L_{DWN} (w porze dziennie-wieczorno-nocnej) oraz L_N (w porze nocnej), które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem. Wskaźniki te dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynoszą aktualnie odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB lub $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, natomiast dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenów mieszkaniowo-usługowych – odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB lub $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB.

Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego oraz hałasu kolejowego w stanie istniejącym, wyrażone za pomocą wskaźników L_{DWN} i L_N , dla terenów sąsiadujących z obszarem projektu planu, na wysokości obserwatora 4 m od poziomu terenu, przedstawiono w niniejszej prognozie – na podstawie dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*²⁰, realizowanej na podstawie badań hałasu komunikacyjnego, prowadzonych w latach 2011-12: w załączniku nr 4 – dla hałasu samochodowego oraz w załączniku nr 5 – dla hałasu kolejowego.

Niestety, aktualna *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*²¹, nie określiła zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego od ul. św. Antoniego, ani od ul. Minikowo (która jest jej przedłużeniem). Oczekuje się jednak, że ruch samochodowy odbywający się tą ulicą nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku dla położonej wzdłuż tej ulicy zabudowy mieszkaniowej.

Z analizy plansz na załączniku nr 4 wynika, że w rejonie obszaru opracowania projektu planu oddziałują akustycznie: ul. Starołęcka (od strony zachodniej), miejski odcinek autostrady A2 (od strony południowej) oraz ul. Forteczna (od strony północnej, powyżej torów kolejowych).

¹⁷ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, tekst jednolity)

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

²⁰ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487) wraz z *Mapą akustyczną miasta Poznania, Część I, AkustiX*, listopad 2012 r.

²¹ *Mapa akustyczna miasta Poznania, Część I, AkustiX*, listopad 2012 r.

Najbliżej analizowanego projektu planu znajduje się ul. Starołęcka, ale nie oddziałuje na obszar opracowania poziomami ponadnormatywnymi, a nawet najniższymi ilustrowanymi na mapach akustycznych poziomami hałasu, zgodnie z zasadami określonymi przepisami rozporządzenia *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji*²², czyli poziomami $L_{DWN} = 55$ dB oraz $L_N = 50$ dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczorno-nocnej oraz porze nocnej.

Podobnie, hałas kolejowy nie oddziałuje ponadnormatywnie, ani minimalnymi poziomami hałasu na obszar opracowania, co ilustrują plansze na załączniku nr 5.

Przewiduje się, że aktualna sytuacja akustyczna w środowisku jest podobna, ale o tym jak jest w rzeczywistości powie dopiero realizowana obecnie mapa akustyczna miasta, której wyniki będą znane na przełomie roku 2017-18, przy czym zakłada się że mapa ta obejmie badaniami hałasu samochodowego również ul. św. Antoniego oraz ul. Minikowo. Stąd będzie można ocenić bieżące zagrożenie hałasem samochodowym wzdłuż np. linii zabudowy oraz na podstawie szerokości zasięgów oddziaływania.

W obszarze opracowania nie są zlokalizowane obiekty o charakterze produkcyjnym, stąd brak obecnie sygnałów o uciążliwym akustycznie oddziaływaniu hałasu przemysłowego, w tym także oddziaływaniu tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (np. czerpnie, wyrzutnie urządzeń klimatyzacyjnych) – według przepisów rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²³ – związanych z działalnością usługową, w tym z funkcjonowaniem różnych urządzeń technicznych na analizowanym obszarze. Nie oznacza to jednak, że uciążliwości takie nie występują, ale brak jest aktualnie informacji o prowadzeniu postępowań administracyjnych w tym zakresie.

W przypadku oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, kryteria dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynoszą dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych – odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB oraz $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB – w pierwszym przypadku, oraz $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB oraz $L_{DWN}^* = 55$ dB i $L_N^* = 45$ dB – w drugim przypadku, w wymaganych dla tych kryteriów przedziałów czasu odniesienia.

Z kolei, oddziaływania akustyczne w środowisku, związane z wydarzeniami okolicznościowymi – dotyczącymi funkcjonowania cmentarza, oraz związane z działalnością kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego – nie są dotąd sygnalizowane jako dokuczliwe akustycznie w środowisku. W przypadku tego typu oddziaływań nie obowiązują przepisy ustawy *Prawo ochrony środowiska*²⁴, o czym mówi art. 156 w ust. 1 i ust. 2. Natomiast przeprowadzanie i związane z tym oddziaływania akustyczne w środowisku od innych imprez, zgodnie z art. 157 tej ustawy, jest zdeterminowane przepisami uchwały Rady Miasta Poznania *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*²⁵.

Poza tym, na obszar projektu planu nie oddziałuje hałas tramwajowy, w związku ze znacznym oddaleniem szlaków tramwajowych od granic planu, w tym położonej najbliższej obszaru opracowania linii tramwajowej oraz jej pętli na Starołęce.

Podobnie hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz lotnisko Poznań-Krzesiny – na podstawie informacji zawartych w aktualnej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*²⁶ – nie obejmuje granic obszaru projektu planu.

Podsumowując, należy ocenić warunki akustyczne w obszarze projektu planu *rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu* jako bardzo korzystne dla wszystkich zlokalizowanych tam obecnie funkcji i rodzajów terenów. Zakłada się przy tym, że hałas samochodowy z ul. św. Antoniego nie przekracza dopuszczalnych standardów w środowisku.

²² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

²³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, tekst jednolity)

²⁵ Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*²⁵, (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.)

²⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

Obszar projektu planu nie jest zagrożony hałasem kolejowym, tramwajowym, przemysłowym oraz hałasem lotniczym.

2.12. Jakość wód

Na obszarze projektu planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu wody powierzchniowe reprezentowane są przez dwa ciek wodny – Starynkę oraz Dopływ Starynki.

Oporając się na danych zawartych w „Koncepcji Zagospodarowania Wód Opadowych i Roztopowych w Poznaniu, część szczegółowa zlewnia nr 15 Starynka”²⁷, w celu przedstawienia stanu fizyczno-chemicznego wód powierzchniowych w Starynce pobrano dwukrotnie próby wody powierzchniowej: na początku lutego 2013 roku (w trakcie zimowych roztopów, przy wysokim stanie wód powierzchniowych), oraz w czerwcu i w lipcu 2013 roku (w trakcie wiosennych i letnich opadów deszczu, przy średnim stanie wód powierzchniowych). W próbach wody pobranych przy ujściu do rzeki Warty stwierdzono: wodę lekko mętną, o niewysokiej zawieszynie ogólnej (7-8 mg/dm³), o znacznej twardości (414-616 mg CaCO₃/dm³), w zależności od pory roku dość mocno lub średnio zmineralizowaną (zawierająca w 1 l od 1,14 do 0,78 g/dm³ substancji rozpuszczonych), zabarwioną na słomkowo, o odczynie słabo zasadowym zbliżonym do obojętnego (pH 7,8-8,0), o słabo wyczuwalnym zapachu roślinnym, o zmiennej zawartości substancji eutroficznych (azotu ogólnego, o nieco podwyższonej zawartości azotu amonowego, o dość wysokiej zróżnicowanej zawartości azotanów i chlorków, o podwyższonej zawartości siarczanów, średniosodowa i średniopotasowa, o niewyczuwalnym zapachu siarkowodorowym, o podwyższonych wartościach wskaźników ogólnej zawartości substancji pochodzenia organicznego, zawierająca tlen rozpuszczony w granicach 7,0-7,5 O₂/dm³).

Jak już wcześniej wspomniano w niniejszej prognozie, obszar objęty projektem planu położony jest w zasięgu zlewni JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579). Ocena jakości JCWP dla Warta od Kopli do Cybiny w 2015 r. została wykonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w oparciu o wyniki uzyskane w punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta – Poznań. Zgodnie z uzyskanymi wynikami, wody JCWP Warta od Kopli do Cybiny (PLRW60002118579) pod względem klasy elementów biologicznych i hydromorfologicznych osiągnęły klasę II, a pod względem klasy elementów fizykochemicznych – potencjał poniżej dobrego. Potencjał ekologiczny tej JCWP został określony jako umiarkowany.

Powołując się natomiast na opublikowane na stronie internetowej WIOŚ wyniki oceny jakości wód powierzchniowych z 2016 roku dla JCWP uzyskane w punkcie pomiarowo-kontrolnym Poznań-Dębina, wody przedmiotowej JCWP przedstawiają dobry stan chemiczny. Potencjał ekologiczny tej silnie zmienionej JCWP został określony jako słaby, natomiast stan JCWP – jako zły.

Zgodnie natomiast z informacjami zawartymi w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”²⁸, ww. JCWP Warta od Kopli do Cybiny określona została jako silnie zmieniona część wód, która aktualnie przedstawia zły stan jakości wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy polegający na osiągnięciu do 2021 roku dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku ciek istotnego – Warty w obrębie JCWP.

Analizy jakości wód podziemnych (na potrzeby niniejszego opracowania) dokonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Zgodnie z obowiązującym aktualnie nowym podziałem JCWPd na 172 części, miasto Poznań, a tym samym również obszar projektu planu zlokalizowany jest w JCWPd nr 60, dla której badania jakości wód wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny (PIG). Zakres prowadzonych badań obejmuje wskaźniki ogólne (odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny) oraz wskaźniki nieorganiczne (amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, bar, beryl, chlorki, chrom, cyjanki, cynk, fluorki, fosforany, glin, kadm, kobalt, magnez, molibden, mangan, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, tytan, wapń, wodorowęglany, fenole, żelazo). Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto m.in. dane zebrane w roku 2016 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

²⁷ Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWDMEL” Sp. z o.o., Poznań, 2013 r.

²⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

W granicach JCWPd nr 60 w 2016 r. /wg badań PIG/, jakość wód na terenie powiatu poznańskiego badana była w 18 punktach. Wody najlepszej jakości, zaliczane do klasy II, stwierdzono w punktach pomiarowo-kontrolnych w 8 miejscowościach: Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Dakowy Suche (nr 1282), Góra (nr 2557), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głębozeczek (nr 2566). Najgorsza jakość wód podziemnych (V klasa) stwierdzona została w punkcie nr 1224, zlokalizowanym na terenie Borówca.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

Analizując natomiast dane zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²⁹, stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2016 oceniony został jako dobry.

2.13. Dziedzictwo kulturowe

Zgodnie z danymi uzyskanymi od Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu³⁰, na terenie zlokalizowanego w granicach analizowanego projektu mpzp cmentarza parafialnego św. Antoniego Padewskiego znajduje się kaplica cmentarna wraz ze schronem 3-komorowym umocnień mobilizacyjnych z 1914 roku, stanowiąca pozostałości fortyfikacji pruskich z końca XIX w., obejmujących pierścieni 18 fortów zewnętrznych wraz ze wszystkimi elementami twierdzy fortowej. Obiekt ten podlega ochronie konserwatorskiej na mocy wpisu do rejestru zabytków pod nr A 245 decyzją z dnia 25.05.1983 r. Ponadto w granicach opracowania znajdują się również obiekty wskazane do objęcia ochroną konserwatorską, jak:

- kościół parafialny pw. św. Antoniego Padewskiego przy ul. św. Antoniego 46,
- budynek biura parafialnego przy ul. św. Antoniego 48,
- budynek plebanii przy ul. św. Antoniego 50.

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie stwierdzono natomiast występowania udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

Wracając do kościoła parafialnego pw. św. Antoniego Padewskiego, jego pierwsze szkice sporządził Roger Sławski w 1917 i miały one charakter neobarokowy, natomiast w międzyczasie msze odprawiano prowizorycznie, w sali restauracyjnej udostępnianej przez Bogusława Kempfa. Po zakończeniu I wojny światowej podjęto starania o przejęcie baraku wojskowego, zlokalizowanego przy ul. Św. Antoniego. Ostatecznie pozyskano go za darmo w 1919 r. Miał wymiary 27 x 12 m i wysokość 5 m. Uzupełniono go o akcent religijny – wieżę z sygnaturką na osi. Obiekt poświęcono 11 kwietnia 1920 r. Okupanci hitlerowscy zamknęli kościół, przerobili go na magazyn modeli kolejowych, a proboszcza Gładysza aresztowali w 1941 r. W 1945 kościół był zdewastowany, miał wybite okna oraz uszkodzenia ścian i dachu. Ze zniszczeń wojennych świątynię odbudowano przy pomocy parafian w 14 dni i poświęcono 28 marca 1945 r. Zlecono jednocześnie projekt nowej świątyni Michałowi Preislerowi – architektowi z Nowego Tomyśla. W lipcu 1947 r. zatwierdziła go rada parafialna i komitet budowy, a 23 października tego samego roku Kuria Arcybiskupia, która, w konsultacji z Władysławem Czarnieckim, zleciła wiele poprawek. Kościół ten miał mieć 650 m² i pomieścić miał 2600 osób. W formie posiadał nawiązania do stylu neoromańskiego, ale był dość skromny w wyrazie (dzielnica robotnicza). Projekt nie otrzymał akceptacji miejskiej Komisji Architektonicznej, której referentem był Jerzy Tuszowski. Zarzucono mu słabe opracowanie, a także błędne rozwiązania przestrzenne i funkcjonalne. Po tym niepowodzeniu zlecono opracowanie projektu ponownie Rogerowi Sławskiemu. Pierwsze szkice dostarczył w październiku 1948. Zaproponował on świątynię orientowaną, bardzo tradycyjną, prostokątną, z silnym akcentem wieżowym i trzema nawami rozgraniczonymi serlianami. Prezbiterium zwieńczała prosta ściana z kolistym oknem (witraż). Całość przykryć miał żelbetowy strop belkowo-kasetonowy, nawiązujący do rozwiązań renesansu. Od strony ulicy Sławski zaproponował boczne wejście w formie portalu z płaskorzeźbą w nadprożu. W strefie wejściowej stanąć miała duża figura Św. Antoniego Padewskiego. Bryła kościoła, jaka ostatecznie powstała znacząco odbiega od pierwotnej wizji Rogera Sławskiego, a zmiany, uproszczenia detalu i zubożenie całokształtu zawdzięcza przede wszystkim poprawkom wnoszonym przez Aleksandra Holasa już po śmierci architekta, dla którego było to ostatnie dzieło życia.

²⁹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

³⁰ Pismo z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków znak MKZ-III.6721.6.2017 z dnia 21.03.2017 r. z opinii o wewnętrznym projekcie mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu

Pośród ważnych elementów środowiska kulturowego zlokalizowanych w granicach projektu planu miejscowego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu wymienić należy również cmentarz parafii św. Antoniego Padewskiego, rozplanowany w 1920 r. na obszarze ograniczonym od północy i zachodu ciekami wodnymi Starynka i jej dopływem, na zamknięciu szerokiej drogi wiodącej od ul. św. Antoniego. Regulamin cmentarza z 14 marca 1920 r.³¹ przewidywał ogrodzenie go drucianą siatką i zachowanie znajdującego się na nim podziemnego schronu jako pamiątki historycznej z przeznaczeniem na kostnicę. Na szczycie schronu postawiono krzyż, natomiast w 1945 r. przystąpiono do budowy kaplicy. Kaplica zaprojektowana przez arch. Michała Preislera z Nowego Tomysła została wzniesiona na szczycie schronu, zaaranżowanym na kształt reprezentacyjnej platformy. Pomiędzy główną aleją a platformą otoczoną ażurową balustradą rozpięto most poprzedzony schodami. Kaplica na rzucie prostokąta uzyskała zwartą bryłę nakrytą czterospadowym dachem i urozmaiconą od frontu przedsiönkiem. Wzbogacony po bokach spływami i nakryty osobnym, dwuspadowym dachem przedsiönek otwiera się półkolistą arkadą. Pozbawione podziałów architektonicznych, gładkie płaszczyzny elewacji ożywiają półkolistą zamkniętą okna o wielopolowych podziałach w szerokich obramieniach.

Obok kaplicy znajduje się pomnik Powstańców Wielkopolskich: Stanisława Kończala i Stanisława Zajęzkowskiego poległych 15 lutego 1919 r. pod Grójcem Małym. Ma formę kamiennego, ostrosłupowego obelisku zwieńczonego krzyżem maltańskim z reliefowym wyobrażeniem godła państwowego. Pomnik powstał w 1935 roku z inicjatywy Towarzystwa Powstańców i Wojaków 1918-1919. Koło Poznań na Starołęce. Pierwotnie stał na placu przykościelnym, a dopiero w 1950 roku został przeniesiony na obecne miejsce. W jego lico wtopiono odlany w 1978 roku w brązie medalion z okazji 60. Rocznicy powstania wielkopolskiego.

W kwaterze południowo-zachodniej cmentarza postawiono monument ku czci pięciu żołnierzy i oficerów radzieckich poległych podczas II wojny światowej w kształcie mastaby ze sztucznego kamienia imitującego ceglany mur.

Równowaga kompozycyjna cmentarza uległa zachwianiu po II wojnie światowej wskutek powiększenia go dla nowych pochówków. W latach 50. XX wieku splantowano obniżający się ku strumieniowi Starynka teren po zachodniej stronie cmentarza.

Najstarsze pomniki skupione są na kwaterach położonych wokół kaplicy. Przywołują one znane i często powielane w okresie międzywojennym wzorce tryptyku, steli, kolumnowej niszy zwieńczonej naczółkiem i krzyża.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji.

Jak wspomniano powyżej, w zasięgu granic obszaru objętego projektem mpzp nie występują obiekty włączone do sieci Natura 2000, podlegające ochronie prawnej. Obiektami chronionymi, zlokalizowanymi w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu mpzp są współtworzące OZW „Fortyfikacje w Poznaniu” (PLH300005) Fort I (zlokalizowany na Starołęce przy ul. Książęcej, oddalony o ok. 80 m od południowo-zachodniej granicy obszaru projektu mpzp) oraz Fort Ia (zlokalizowany na Starołęce, przy ul. Warownej, oddalony o ok. 800,0 m w kierunku północno-wschodnim od granicy opracowania). Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczelne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów

³¹ Starołęka, Głuszyna, Krzesiny, Kronika Miasta Poznania 2009 4, Miasto Poznań – Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2009

położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

W granicach obszaru objętego projektem mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu stwierdzono natomiast obecność gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*³², opisane szerzej we wcześniejszych rozdziałach prognozy. W granicach opracowania mogą występować również chronione prawnie gatunki grzybów³³. Z uwagi na powyższe, realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt i grzybów, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – należą problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Na przedmiotowym obszarze nie obowiązuje obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia mpzp dla omawianego obszaru wywołało na wniosek Komisji Polityki Przestrzennej w Poznaniu, który dotyczył sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulicy św. Antoniego” w Poznaniu w jednym z poniższych wariantów:

- poprzez wydzielenie przedmiotowego obszaru z będącego w opracowaniu projektu mpzp „Rejonu Minikowa” w Poznaniu³⁴,
- drogą uchylecia przystąpienia do projektu mpzp „Rejonu Minikowa” i wywołania nowego projektu w odpowiednich granicach.

Zgodnie z załączonym do wniosku uzasadnieniem: *„Głównym powodem podjęcia proponowanego stanowiska są oczekiwania społeczności lokalnej, związane z obsługą komunikacyjną cmentarza na Starołęce. Opracowanie mpzp „Rejon ulicy św. Antoniego” jest konieczne z uwagi na to, że na cmentarz prowadzi obecnie tylko jedna droga. Jest to bardzo niebezpieczne m. in. w czasie Dnia Wszystkich Świętych i podczas uroczystości pogrzebowych. W razie wypadku bardzo utrudniony jest wjazd karetki na cmentarz oraz ewakuacja z cmentarza. Z uwagi na bardzo wąski chodnik wzdłuż ulicy św. Antoniego łączący kościół z wejściem na cmentarz, koniecznością staje się wybudowanie drogi dla konduktów pogrzebowych wzdłuż cieku Starynka do zachodniego wejścia na cmentarz. Powyższa droga umożliwi dodatkowo bezpieczne dojście z cmentarza do parkingu przy kościele.”*

Ponadto sporządzenie i uchwalenie mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu pozwoli na:

- określenie zasad zagospodarowania terenu,
- określenie zasad obsługi komunikacyjnej terenów,
- ustalenie zasad ochrony terenów zieleni i wód powierzchniowych,
- zdefiniowanie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na danym terenie,
- realizację kierunków polityki przestrzennej zapisanej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2014 roku,

³² Dz. U. z 2016, poz. 2183

³³ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)

³⁴ opracowywanego na podstawie uchwały Nr LXXVIII/858/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 27 września 2005 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Minikowa w Poznaniu

- stworzenie podstawy prawnej do wydawania racjonalnych z urbanistycznego punktu widzenia decyzji administracyjnych na obszarze objętym planem.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu zmiany planu zawiera zapisy ustalające: przeznaczenie poszczególnych terenów, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania poszczególnych terenów, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu wyznaczono:

- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**MN/MW**),
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**),
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**MN/U**),
- teren zabudowy usługowej – sakralnej (**UK**),
- teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (**ZO/WS**),
- cmentarz (**ZC**),
- teren publicznego ciągu pieszego (**kx**),
- teren drogi wewnętrznej (**KDWxs**).

Wzdłuż ulicy św. Antoniego, położonej bezpośrednio poza północną granicą opracowania, wyznaczono duży teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**MN/MW**), obejmujący istniejące tu budynki mieszkalne jedno i wielorodzinne. Na ww. terenie projekt planu poprzez odpowiednie ukształtowanie maksymalnej nieprzekraczalnej linii zabudowy oraz wprowadzenie opisanych poniżej parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, umożliwi podział działek oraz wprowadzenie nowej zabudowy w drugiej linii zabudowy. W południowej części terenu **MN/MW**, w bezpośrednim sąsiedztwie terenu **ZO/WS**, na rysunku projektu planu wyznaczona została strefa zieleni urządzonej, zlokalizowana poza wyznaczonymi maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. W chwili obecnej znajdują się tu przydomowe ogrody i niewielkie sady.

W zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, na terenie **MN/MW** ustalono lokalizację budynków zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu (z uwzględnieniem pozostałych zastrzeżeń projektu planu). W przypadku lokalizacji budynków jednorodzinnych ustalono sytuowanie ich jako wolno stojących bądź w układzie bliźniaczym. Powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 35% powierzchni działki budowlanej oraz 600 m², natomiast minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie może być mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej. Określono wysokość zabudowy wynoszącą:

- dla budynków mieszkalnych zlokalizowanych zgodnie z obowiązującą linią zabudowy, wyznaczoną na rysunku planu – od 2 do 3 kondygnacji nadziemnych, przy czym nie więcej niż 12 m,
- dla budynków mieszkalnych zlokalizowanych w głębi działki budowlanej – 2 kondygnacje nadziemne, przy czym nie więcej niż 8 m,
- dla budynków garażowych nie większą niż 5 m.

Określono również kąt nachylenia połaci dachowych do 12° oraz dostęp do przyległej drogi publicznej (ul. Św. Antoniego), zlokalizowanej poza planem, w tym poprzez teren **KDWxs**. Dopuszczono natomiast lokalizację budynków garażowych oraz usług w parterach lub kondygnacjach podziemnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

W północno-wschodniej części projektu planu wyznaczono niewielki teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**MN/U**), na którym ustalono lokalizację nie więcej niż trzech budynków na każdej działce budowlanej, w tym nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Zabudowę lokalizować należy zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, przed którymi, na odległość nie większą niż 1,5 m, w granicach terenu, dopuszcza się wysunięcie elementów budynku, takich jak: okapy, gzymsy, schody

i pochylnie zewnętrzne. W przypadku budynków jednorodzinnych projekt planu daje możliwość lokalizacji ich jako wolno stojące lub w zabudowie bliźniaczej. Powierzchnia zabudowy nie może być większa niż 35% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie może być mniejsza niż 35% powierzchni działki budowlanej. Zgodnie z zapisami analizowanego projektu planu, wysokość zabudowy dla budynków wynosi 2 kondygnacje nadziemne, przy czym nie więcej niż 10 m, natomiast dla dopuszczonych budynków garażowych lub gospodarczych – nie więcej niż 5 m. Dla budynków kąt nachylenia połaci dachowych wynosić ma do 12° lub od 30° do 45°. Powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej (z wyłączeniem działek pod obiekty infrastruktury technicznej) nie może być mniejsza niż 700 m². Dla terenu **MN/U** ustalono dostęp do przyległej drogi publicznej (ul. Św. Antoniego), zlokalizowanej poza planem, w tym poprzez teren **KDWxs**.

W granicach projektu planu znalazł się także teren zabudowy usługowej – sakralnej (**UK**) obejmujący teren istniejącego kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego oraz plebanie i budynek biura parafialnego, na którym dopuszczono³⁵ lokalizację budynków towarzyszących usługom sakralnym, mieszczących lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne oraz budynków garażowych lub gospodarczych, pomników i tymczasowych obiektów handlowo-usługowych na czas trwania wydarzeń okolicznościowych. Na ww. terenie powierzchnia zabudowy nie może być większa niż 25% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie może być mniejsza niż 40% powierzchni działki budowlanej. Projekt planu określił wysokość zabudowy:

- dla budynku kościoła nie więcej niż 16 m,
- dla dzwonnicy lub wieży kościoła nie więcej niż 30 m,
- dla budynków towarzyszących usługom sakralnym, mieszczących lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne – do 2 kondygnacji nadziemnych, przy czym nie więcej niż 12 m,
- dla budynków garażowych, gospodarczych lub pomników nie więcej niż 5 m.

Określono również kąt nachylenia połaci dachowych do 12° lub od 30° do 45°, a także powierzchnię nowo wydzielonej działki budowlanej (z wyłączeniem działek pod obiekty infrastruktury technicznej) nie mniejszą niż 3000 m². Dla terenu **UK** ustalono również dostęp do przyległej drogi publicznej (ul. Św. Antoniego), zlokalizowanej poza planem. Ponadto na terenie **UK**, podobnie jak na sąsiadującym z nim terenie **MN/MW**, ustalono lokalizację strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku projektu planu.

Analizowany projekt planu zachował również istniejący teren cmentarza parafialnego św. Antoniego Padewskiego (**ZC**), zlokalizowany w południowo-wschodniej części obszaru opracowania, pomiędzy ciekami wodnymi Starynką a Dopływem Starynki. Dla przedmiotowego terenu ustalono powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej oraz obowiązek zachowania szpalerów i alei drzew. Dopuszczono natomiast lokalizację: kaplicy, kolumbarium, pomnika, parkingów naziemnych, tymczasowych obiektów handlowo-usługowych na czas trwania wydarzeń okolicznościowych. Zakazano natomiast lokalizacji nowych budynków oraz grobów poza wyznaczoną na rysunku planu dopuszczalną strefą lokalizacji grobów. Dla terenu **ZC** ustalono dostęp do dróg publicznych, zlokalizowanych poza planem, w tym poprzez teren **KDWxs**. Ponadto w obrębie terenu **ZC** na rysunku projektu planu wskazana została dopuszczalna strefa lokalizacji grobów, poza którą obowiązuje zakaz ich lokalizacji.

Pomiędzy południowo-zachodnią granicą projektu planu a korytem cieku wodnego Starynka, wyznaczono teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), zachowując tym samym istniejące tu już nowe budynki mieszkalne wielorodzinne oraz dając możliwość kontynuacji i uzupełnienia zabudowy na niezainwestowanych jeszcze działkach sąsiednich. Ustalono lokalizację³⁶ nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego na każdej działce budowlanej. W przypadku budynków jednorodzinnych zabudowę należy lokalizować wyłącznie jako wolno stojącą, o dachach czterospadowych o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych od 20° do 30°. Powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 22% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie może zajmować mniej niż 40% powierzchni działki budowlanej. Zgodnie z ustaleniami projektu planu, dla zabudowy obowiązuje wysokość 2 kondygnacje nadziemne, przy czym nie więcej niż 10 m. Określono powierzchnię nowo wydzielonej działki budowlanej nie mniejszą niż 700 m² oraz dostęp do ul. Nad Starynką (zlokalizowanej poza planem).

³⁵ zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, przed którymi, w granicach terenu, na odległość nie większą niż 1,5 m, dopuszcza się sytuowanie elementów budynku, takich jak: okapy, gzymsy, balkony, tarasy, wykusze, ganki wejściowe, wiatrolapy, schody i pochylnie zewnętrzne

³⁶ j.w.

Wzdłuż koryt cieków wodnych Starynka oraz Dopływ Starynki w projekcie planu wyznaczono teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (**ZO/WS**). Ustalono na nim zachowanie cieków Starynka jako otwartego oraz utrzymanie nie mniej niż 70% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej. Dopuszczono lokalizację urządzeń wodnych oraz drogowych obiektów inżynierskich, w szczególności w miejscach wskazanych na rysunku planu.

W celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej cmentarza od ul. św. Antoniego wyznaczono teren drogi wewnętrznej (**KDWxs**), dla którego ustalono lokalizację pieszo-jezdni o szerokości nie mniejszej niż 3 m. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców w projekcie planu wyznaczono wzdłuż cieków Starynka teren publicznego ciągu pieszego (**kx**), umożliwiającą dojście z cmentarza do parkingu przy kościele. Dla ww. terenu ustalono lokalizację chodnika, z dopuszczeniem zamiany na ścieżkę pieszo-rowerową o łącznej szerokości nie mniejszej niż 2,5 m. Na terenach **KDWxs** i **kx** ustalono stosowanie spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia oraz nawierzchni, w granicach poszczególnych terenów.

Dla wszystkich terenów przeznaczonych w analizowanym projekcie planu pod zabudowę ustalono normatywy parkingowy, uwzględniający wymagane w granicy działek budowlanych miejsca postojowe dla samochodów osobowych i rowerów. Nakazano również zachowanie ciągłości powiązań elementów pasów drogowych, w granicach planu oraz z zewnętrznym układem drogowym.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej projekt planu wprowadza nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. Ustalono wysokość budowli związanych z infrastrukturą techniczną telekomunikacyjną – do 49 m od poziomu terenu. Dopuszczono natomiast roboty budowlane w zakresie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Analizowany projekt planu zawiera również ustalenia z zakresu szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, zgodnie z którymi: na terenach **ZO/WS**, **KDWxs** i **kx** zakazuje się lokalizacji budynków. Ustalono zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych, a także uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej. Uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów wymaga również położenie obszaru projektu planu w zasięgu ograniczeń wysokości zabudowy od lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny. Ponadto na terenie **MN**, zgodnie z zapisami analizowanego projektu planu, nakazuje się uwzględnienie ograniczeń wynikających z sąsiedztwa lasu, zlokalizowanego poza planem.

Do projektu planu wprowadzono szereg ustaleń, które dotyczą istotnych z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów. W projekcie planu ustalono:

- w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
 - na terenach: **UK**, **ZC** i **ZO/WS** ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
 - na terenie **ZC** zachowanie szpalerów i alei drzew,
 - wyznaczenie terenu **ZO/WS** z zakazem lokalizacji budynków,
 - ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działki budowlanej dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
 - na terenach **UK** i **MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej (wskazanej na rysunku planu), przez którą rozumieć należy obszar zagospodarowany zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, wraz z dojazdami, obiektami małej architektury, sieciami infrastruktury technicznej lub plenerowymi obiektami sportowo-rekreacyjnymi;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi:
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
 - udział (odpowiednio dla poszczególnych terenów) w powierzchniach działek budowlanych maksymalnych powierzchni zabudowy oraz minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym wyznaczeniu na rysunku projektu planu obowiązujących i maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy;
- w zakresie ochrony wód:
 - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,

- na terenach: **UK**, **MN/MW**, **MN/U** i **MN** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na działce budowlanej,
 - na terenach **KDWxs** i **kx** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na danym terenie,
 - na terenie **ZO/WS** zachowanie cieku Starynka i jego dopływu jako otwartego,
 - na terenach **ZO/WS** i **ZC** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie ochrony powietrza:
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
 - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
 - na terenach **UK** i **MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku planu, wpływającej pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza, w tym zakresie również wszystkie ustalenia projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni,
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - dla terenów **MN**, **MN/MW** i **MN/U** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - w przypadku lokalizacji na terenach zabudowy szkół, przedszkoli, żłobków lub domów opieki społecznej – odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, lub jak dla terenów domów opieki społecznej,
 - na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt ustala lokalizację ciągów pieszych na kierunkach wskazanych na rysunku planu oraz strefy zieleni urządzonej, zgodnie z rysunkiem planu. Zakazana została lokalizacja: ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, urządzeń reklamowych, szyldów i tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych, LED lub LCD. W granicach projektu planu nie można lokalizować również tymczasowych obiektów budowlanych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu). Dopuszczona została natomiast lokalizacja: kondygnacji podziemnych (poza wyznaczoną na rysunku planu strefą zieleni urządzonej), budynków przy granicy działki budowlanej (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu), obiektów małej architektury, ciągów pieszych lub rowerowych, innych niż oznaczone na rysunku planu, tablic informacyjnych³⁷ oraz lokalizacja na budynkach, w miejscach nie przesłaniających otworów okiennych, drzwiowych oraz detali architektonicznych, szyldów o powierzchni nie większej niż 0,2 m²³⁸. W przypadku przebudowy lub rozbudowy budynków dopuszczone zostało zachowanie istniejącej geometrii dachu. Dopuszczono także, w przypadku przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania budynku na zgodny z ustaleniami planu, zachowanie istniejącej powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej oraz liczby kondygnacji budynków. Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu planu, dopuszczono także zachowanie lub przebudowę budynków o funkcji innej niż dopuszczona ustaleniami planu, jak również zlokalizowanych niezgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu liniami zabudowy. Dla przekrycia wykuszy lub lukarn dopuszczono dowolną geometrię dachów.

W zakresie zasad kształtowania przestrzeni publicznych, na drogowym obiekcie inżynierskim łączącym teren **kx** z terenem **ZC**, w projekcie planu ustalono lokalizację publicznego ciągu pieszego.

Przedmiotowy projekt planu miejscowego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu zawiera również ustalenia w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej. W tym zakresie ustalono zachowanie i ochronę, wskazanej na rysunku planu na terenie **ZC**, kaplicy cmentarnej wraz ze schronem 3-komorowym umocnień mobilizacyjnych z 1914 r., wpisanych do rejestru zabytków decyzją nr A245 z dnia 25 maja 1983 r. Ustalono również ochronę budynków, wskazanych na rysunku planu na terenie **UK**, poprzez:

³⁷ z zastrzeżeniem szyldów i tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych, LED lub LCD

³⁸ j.w.

zakaz rozbudowy i nadbudowy, zachowanie kształtu i nachylenia połączeń dachowych, zachowanie detali architektonicznych oraz zachowanie otworów okiennych i drzwiowych.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania³⁹ obszar projektu planu położony jest w **III** strefie zewnętrznej (położonej pomiędzy III ramą komunikacyjną a granicami miasta Poznania), odznaczającej się najbardziej niejednorodną pod względem charakteru i intensywności zabudową: mieszkaniową, usługową, produkcyjną i sportowo-rekreacyjną, oraz jednocześnie największym udziałem terenów zieleni nieurządzonej: lasów i użytków rolniczych.

Obejmuje on następujące tereny oznaczone symbolem:

- **MN**, tj. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, gdzie ustala się:
 - wiodący kierunek przeznaczenia – zabudowę mieszkaniową jednorodziną w formie: wolno stojącej, bliźniaczej, szeregowej,
 - uzupełniający kierunek przeznaczenia – zabudowę usługową towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej, zieleni (np.: parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej,
 - wysokość zabudowy – niską,
- **ZC**, tj. teren cmentarza, gdzie ustala się:
 - wiodący kierunek przeznaczenia – cmentarz, kaplicę, dom przedpogrzebowy, kolumbaria,
 - uzupełniający kierunek przeznaczenia – zabudowę gospodarczą dla obsługi cmentarza, zieleni (parki, skwery), pomniki, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej,
 - wysokość zabudowy – niską,
- **kdZ.2**, tj. teren dróg układu podstawowego – droga klasy zbiorczej (ul. św. Antoniego).

Niezależnie od wskazanego kierunku przeznaczenia przy sporządzaniu planów miejscowych należy uwzględnić ograniczenia wynikające np. z potrzeb ochrony zabytków, przyrody i środowiska. W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, Studium... wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (realizację kanalizacji sanitarnej), ograniczanie zabudowy terenów dla których wprowadzanie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a lokalizowanie zbiorników na nieczystości ciekłe jest dopuszczalne tylko jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, jako priorytetową przyjmuje się zasadę maksymalnego zatrzymania i oczyszczenia wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania (a tym samym ograniczenia ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków) m.in. poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód do ziemi i zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony powietrza, Studium... określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania⁴⁰ i Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu⁴¹. W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób

³⁹ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

⁴⁰ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508)

⁴¹ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509)

wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, projektowanie układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

Studium... – opierając się na zapisach Programu ochrony środowiska przed hałasem⁴² – określa jednocześnie wytyczne do stosowania w mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Wymaga wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu) budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiany przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej (nie wymagającej zachowania standardów akustycznych w środowisku).

Zgodnie z kierunkami zagospodarowania wskazanymi w *Studium...*, analizowany projekt planu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu zachowuje obecną strukturę funkcjonalną przedmiotowego obszaru, z dominującym udziałem terenu istniejącego cmentarza **ZC** (ponad 45% powierzchni opracowania), uzupełnionych znacznie zainwestowanymi już terenami: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**MN/MW**), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**MN/U**), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**) oraz zabudowy usługowej – sakralnej (**UK**). Ponadto projekt planu chroni również istniejące w jego granicach cieki wodne Starynki oraz Dopływ Starynki, zachowując je jako teren wód powierzchniowych (**ZO/WS**). Zgodnie z ustaleniami projektu planu zachowana zostanie również rozrastająca się spontanicznie zieleń otwarta w bezpośrednim sąsiedztwie koryta cieku Starynka (teren **ZO/WS**).

W kontekście powyższych ustaleń oraz charakteru omawianego terenu, zapisy analizowanego projektu planu należy uznać za zgodne z zapisami *Studium...*, zwłaszcza w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz zasad ochrony środowiska.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak planu miejscowego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

Odstąpienie od realizacji ustaleń projektu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu może być związane z wystąpieniem zjawisk o niekorzystnym charakterze, wynikającym z potencjalnej możliwości realizacji na przedmiotowym obszarze nowych inwestycji budowlanych, nie uwzględniających specyficznych uwarunkowań lokalnych. W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp, wszelkie nowe inwestycje budowlane prowadzone będą w oparciu o decyzje administracyjne – decyzje o warunkach zabudowy – które nie zawsze stanowią skuteczne narzędzia kształtowania ładu przestrzennego. Realizacja polityki przestrzennej wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie gwarantuje władzom Miasta wystarczającej kontroli nad procesami inwestycyjnymi. Taka sytuacja prowadzi do powstania swoistej mozaiki funkcjonalnej i szczególnie niekorzystnego przenikania się kolidujących ze sobą funkcji.

Pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni również ochronę środowiska przyrodniczego. Plan miejscowy, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza kwestie związane z ochroną zieleni, ochroną powierzchni ziemi, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną przed hałasem.

Sporządzenie i uchwalenie dla przedmiotowego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także sposobów ich zagospodarowania, zgodnie z przyjętą dla tego obszaru w Studium polityką przestrzenną,

⁴² Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

determinowaną w znacznym stopniu lokalizacją obszaru planu w peryferyjnej części miasta oraz bliskością, zarówno istniejących jak i projektowanych, istotnych szlaków komunikacyjnych, generujących znaczne uciążliwości akustyczne.

Do najważniejszych potencjalnych zmian w środowisku przyrodniczym, jakie mogłyby nastąpić w przypadku braku realizacji planu miejscowego, można zaliczyć m.in.:

- zbyt intensywne zainwestowanie poszczególnych terenów,
- znaczące zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych i związane z tym zmniejszenie infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu i pogorszenie warunków retencyjnych terenów,
- zwiększenie zagrożenia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz wód podziemnych na skutek braku regulacji kwestii związanych z możliwością rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej,
- brak wystarczającej ochrony istniejącej zieleni oraz brak wymogu kształtowania nowych elementów zieleni (w tym przede wszystkim wskazanej na rysunku projektu planu strefy zieleni urządzonej na terenach **UK** i **MN/MW**), zapewniających podbudowę biologiczną terenów przeznaczonych pod zabudowę, ale także znacząco wpływających na walory krajobrazowe terenów zlokalizowanych w granicach obszaru projektu mpzp.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Do dokumentów rangi wspólnotowej, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego w prognozie projektu mpzp, zaliczyć można m.in. Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza* (96/62/WE). Ogólnym celem tej dyrektywy jest zdefiniowanie podstawowych zasad wspólnej strategii poświęconej m.in. utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach. Cel ten jest szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programów ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo-alfa-pirenu, realizowany w projekcie planu poprzez ustalenia w zakresie ochrony środowiska (dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów na paliwo stałe oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej).

Na szczeblu lokalnym cele ochrony środowiska istotne dla projektu mpzp określone zostały w „*Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku*”⁴³. Dokument ten określa zadania w zakresie ochrony środowiska dla Poznania dla okresu czteroletniego (lata 2017-2020) oraz wskazuje główne wyzwania dla miasta w zakresie ochrony środowiska do roku 2024. Wskazuje cele strategiczne (długoterminowe) oraz kierunki działań w procesie długofalowym, które mają przyczynić się do osiągnięcia zaplanowanej wizji Miasta. Cele strategiczne obejmują 12 różnych zagadnień i odnoszą się zarówno do zachowania dobrego stanu oraz poprawy jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, jak i zmniejszenia pewnych niekorzystnych oddziaływań oraz zagadnień na pograniczu ochrony środowiska i innych dziedzin (m.in. społecznych i gospodarczych). Kierunki działań wytyczone na lata 2017-2020 stanowią z kolei uszczegółowienie celów strategicznych.

Część z wyznaczonych 15 celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp. Są to cele dotyczące:

⁴³ uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r.

- osiągnięcia dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców (dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza) – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
 - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
 - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
 - na terenach **UK** i **MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku planu, wpływającej pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza, w tym zakresie również wszystkie ustalenia projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni,
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- racjonalnego korzystania z zasobów wodnych, ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
 - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
 - na terenach: **UK**, **MN/MW**, **MN/U** i **MN** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na działce budowlanej,
 - na terenach **KDWxs** i **kx** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na danym terenie,
 - na terenie **ZO/WS** zachowanie cieków Starynka i jego dopływu jako otwartego,
 - na terenach **ZO/WS** i **ZC** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- ochrony i zachowania różnorodności biologicznej oraz tworzenia sieci obszarów chronionych – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
 - na terenach: **UK**, **ZC** i **ZO/WS** ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
 - na terenie **ZC** zachowanie szpalerów i alei drzew,
 - wyznaczenie terenu **ZO/WS** z zakazem lokalizacji budynków,
 - ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działki budowlanej dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
 - na terenach **UK** i **MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku planu;
- osiągnięcia dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
 - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - dla terenów **MN**, **MN/MW** i **MN/U** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - w przypadku lokalizacji na terenach zabudowy szkół, przedszkoli, żłobków lub domów opieki społecznej – odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, lub jak dla terenów domów opieki społecznej,
 - na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁴⁴, jest aktualizacja „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁴⁵. Dokument ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód

⁴⁴ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

⁴⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579). W ww. aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wspomniana JCWP została wskazana jako silnie zmieniona część wód (o złym stanie), zagrożona nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych, jak osiągnięcie do 2021 roku dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, pozwalającego na migrację organizmów wodnych na odcinku ciekłu istotnego – Warta w obrębie JCWP. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianej JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim ustalenie:

- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci,
- na terenach: **UK, MN/MW, MN/U i MN** odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na działce budowlanej,
- na terenach **KDWxs i kx** odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na danym terenie,
- na terenie **ZO/WS** zachowania ciekłu Starynka i jego dopływu jako otwartego,
- na terenach **ZO/WS i ZC** zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie;
- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża

Projekt planu miejscowego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu obejmuje tereny, których powierzchnia ziemi została już w większości znacznie przekształcona w wyniku realizacji obecnego zainwestowania – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej, usługowej sakralnej, układu komunikacyjnego, infrastruktury technicznej, a także w wyniku tak specyficznego użytkowania terenu, jakim jest cmentarz.

Nowe inwestycje budowlane, które spowodują oddziaływania na powierzchnię ziemi, przewidywane są jedynie na dwóch działkach w ramach uzupełnienia zabudowy o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie **MN**, a także na pojedynczych działkach na terenach **MN/MW i MN/U**, które w myśl ustaleń projektu planu mogą zostać podzielone i zagospodarowane nowymi budynkami zlokalizowanymi w drugiej linii zabudowy. Również na terenie **UK** projekt planu daje możliwość uzupełnienia obecnego zainwestowania o nowe budynki towarzyszące usługom sakralnym, mieszczące lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne, jak również budynki garażowe lub gospodarcze. Analizowany projekt planu wyznacza także nowy teren komunikacji – teren publicznego ciągu pieszego **kx**, prowadzący od terenu kościoła z zachodniego wejścia na cmentarz. Należy jednak podkreślić, że z uwagi na zasięg planowanej inwestycji nie będą to oddziaływania znaczące.

Realizacja nowej zabudowy spowoduje zarówno trwałe, jak i krótkoterminowe przeobrażenia powierzchni ziemi. W miejscach lokalizacji nowej zabudowy dojdzie do naruszenia wierzchnich warstw podłoża, a także przemieszania gruntów w wyniku prowadzenia prac fundamentowych i realizacji podziemnej infrastruktury. Większe oddziaływania w tym zakresie nastąpią w przypadku realizacji, dopuszczonych ustaleniami projektu planu, kondygnacji podziemnych (poza wyznaczoną na rysunku planu strefą zieleni urządzonej). Powyższe, negatywne oddziaływania będą spowodowane:

- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów obiektów inżynierskich,
- umieszczeniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków.

W stosunku do zlokalizowanego w granicach projektu planu cmentarza, z uwagi na ustalenie zakazu lokalizacji nowych budynków, nie przewiduje wprowadzenia na teren **ZC** nowej zabudowy, natomiast spośród dopuszczonych elementów zagospodarowania wymienić należy lokalizację: kaplicy, kolumbarium, pomnika, parkingów naziemnych, tymczasowych obiektów handlowo-usługowych na czas trwania wydarzeń okolicznościowych. Nowych przekształceń w obrębie powierzchni ziemi na terenie **ZC** spodziewać się można także w związku z sukcesyjnym wykorzystywaniem do celów grzebalnych południowej, niezagospodarowanej części cmentarza, jednakże tylko w obrębie wskazanej na rysunku projektu planu dopuszczalnej strefy lokalizacji grobów. Przekształcenia te będą zatem skutkiem powstawania wykopów pod groby ziemne, których minimalne wymiary określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków⁴⁶.

Zmian we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża spodziewać się należy również w przypadku realizacji wspomnianego już wcześniej nowego terenu komunikacji (**kx**) oraz ewentualnie na skutek prowadzenia robót w zakresie infrastruktury technicznej, które zostały dopuszczone planem. W związku z prowadzeniem prac może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów infrastruktury technicznej. Umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów wchodzących w skład sieci infrastruktury będzie za sobą niosło trwałe oddziaływanie na warunki gruntowe. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, istotny jest zapis projektu planu ustalający wymóg zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i podłoża, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby.

W celu ograniczenia skali występowania negatywnych oddziaływań na ukształtowanie powierzchni ziemi i warunki gruntowe, jakie mogą nastąpić w konsekwencji realizacji dopuszczonych w projekcie planu zamierzeń inwestycyjnych, do projektu planu wprowadzono zapisy ustalające maksymalną powierzchnię zabudowy na wszystkich terenach wskazanych w projekcie mpzp pod zabudowę, a więc na terenach: **MN, MN/U, UK, MN/MW**. Powierzchnia ta, w zależności od przeznaczenia terenu oraz funkcji planowanej zabudowy, wynosi od 22 do 35% powierzchni działki budowlanej. W celu ograniczenia (w przyszłości) ryzyka pojawienia się zbyt intensywnej zabudowy, ustalono również minimalną powierzchnię działek budowlanych oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w granicach działek budowlanych, wynoszący w zależności od terenu od 30 do 40%. Przestrzeganie powyższych ustaleń zapobiegnie możliwości wydzielania działek budowlanych o niewielkich powierzchniach (na skutek wtórnych podziałów) oraz wprowadzania w przyszłości nowej, intensywnej zabudowy w miejscu istniejącej zabudowy (głównie mieszkaniowej jednorodzinnej). Działania te pozwolą na ograniczenie możliwości uszczuplenia lub też całkowitego wyeliminowania powierzchni biologicznie czynnych w obrębie poszczególnych działek budowlanych, umożliwiając tym samym ograniczenie skali przekształcenia powierzchni ziemi oraz utrzymanie charakteru przeważającego na omawianym obszarze sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów.

⁴⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 48, poz. 284

Najmniejszych przekształceń powierzchni ziemi oczekiwać należy w stosunku do terenu zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (**ZO/WS**), na którym zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu planu wymaga się zachowania nie mniej niż 70% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej. Nie mniej, na ww. terenie dopuszczona została lokalizacja urządzeń wodnych oraz drogowych obiektów inżynierskich, których lokalizacja może wiązać się również z pewną ingerencją w powierzchnię terenu.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania jakichkolwiek udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów naturalnych w postaci zarejestrowanych i udokumentowanych złóż surowców mineralnych, w związku z tym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania w tym zakresie na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na występowanie na obszarze objętym granicami projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu wód powierzchniowych w postaci cieków wodnych Starynka oraz Dopływ Starynki, konieczne było uwzględnienie obecności tych elementów zagospodarowania w opracowywanym projekcie planu miejscowego. Było to szczególnie istotne z uwagi na skalę negatywnych konsekwencji, jakie mogą pojawić się w przypadku niewłaściwego sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, wprowadzania zbyt intensywnej zabudowy, czy też braku realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Należy zauważyć, że zasilanie wód powierzchniowych związane jest jednocześnie z poziomem zalegania oraz zasobnością poziomów wód podziemnych, tak więc wprowadzenie odpowiednich rozwiązań konieczne było również z uwagi na ochronę lokalnych zasobów wód podziemnych.

Realizacja części inwestycji, których lokalizacja została przewidziana na obszarze objętym granicami omawianego projektu mpzp, może stanowić przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań, zarówno w odniesieniu do lokalnych zasobów wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania nowej zabudowy, budowy nowego terenu komunikacji, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Powiększanie areału powierzchni zabudowanych (na skutek realizacji inwestycji budowlanych czy komunikacyjnych) związane jest nierozzerwalnie ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków bytowych i komunalnych. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych (skutkujące ograniczeniem zasilania wód podziemnych), przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. parkingi towarzyszące zabudowie) oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek prowadzenia niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej (np. gromadzenie ścieków w nieszczelnych zbiornikach). Skutkiem nieprawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowy, jak również niewłaściwego sposobu prowadzenia prac budowlanych, może być zatem zanieczyszczenie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, obniżenie poziomu zalegania wód gruntowych, czy też zniszczenie lub naruszenie koryt przepływających przez obszar opracowania wód powierzchniowych. Niewłaściwe prowadzenie inwestycji budowlanych skutkować może także ograniczeniem zasilania cieków wodnych, prowadząc w konsekwencji do ich zaniku (przerwanie ciągłości systemów, melioracyjnych, ograniczenie zasilania cieków wodami opadowymi i roztopowymi itd.).

Aby zminimalizować lub wyeliminować ryzyko wspomnianych powyżej oddziaływań konieczne było wprowadzenie do projektu mpzp szczegółowych ustaleń m.in. dotyczących istniejących cieków wodnych, sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych czy też ograniczenia możliwości trwałego uszczelnienia powierzchni w obrębie poszczególnych terenów.

Do projektu mpzp przede wszystkim wprowadzono zapisy odnoszące się w sposób bezpośredni do zlokalizowanych na obszarze opracowania wód powierzchniowych. W tym zakresie ustalono zachowanie jako otwartych cieków wodnych Starynka oraz Dopływ Starynki. Zapis ten jednoznacznie wskazuje na konieczność zachowania istniejących wód powierzchniowych, stanowiących niezwykle ważny element lokalnego zagospodarowania, odpowiadający m.in. za właściwy sposób

odbioru wód opadowych i roztopowych z poszczególnych terenów oraz utrzymanie panujących tu warunków gruntowo-wodnych. Przestrzeganie powyższego zapisu pozwoli uniknąć istotnego zachwiania dotychczasowych warunków wodnych na skutek skanalizowania występujących w granicach projektu planu otwartych fragmentów cieków wodnych.

Jak już wcześniej wspomniano, realizacja nowych inwestycji budowlanych czy też infrastrukturalnych, poza ryzykiem naruszenia istniejących warunków gruntowo-wodnych, niesie za sobą także ryzyko pojawienia się nowych, znaczących źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych. Przyczyną występowania tego rodzaju zjawisk jest nieodpowiednie postępowanie z wytworzonymi w obrębie terenów zabudowy ściekami. Analizowany projekt mpzp nie wprowadza zapisów odnoszących się w sposób bezpośredni do sposobu odprowadzania generowanych na obszarze projektu mpzp ścieków. Brak sprecyzowania rozwiązań w tym zakresie oznacza, że zagadnienia gospodarki wodno-ściekowej prowadzone będą w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy odrębne. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*⁴⁷, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż zapisy projektu mpzp – w zakresie sieci infrastruktury technicznej – ustalają powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również dopuszczają prowadzenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Nadmienić należy również, iż wszystkie tereny przeznaczone w projekcie planu pod zabudowę mają dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, przebiegającej w zlokalizowanych tuż za północną i zachodnią granicą opracowania ulicach św. Antoniego oraz Nad Starynką, stąd zakłada się, że również i nowa potencjalna zabudowa zostanie podłączona do tychże sieci.

Ograniczeniu ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do zasobów oraz jakości wód podziemnych i powierzchniowych służyć będą także zapisy projektu planu odnoszące się do sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach całego analizowanego obszaru. Dla terenów **ZO/WS** i **ZC** ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, natomiast na terenach: **UK**, **MN/MW**, **MN/U** i **MN** ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na działce budowlanej. Z ekologicznego punktu widzenia w przypadku ww. terenów przeznaczonych pod zabudowę, z uwagi na dość wysoki minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w powierzchni działki budowlanej (wynoszący na terenach **MN** i **UK** 40%, natomiast na terenie **MN/U** – 35% oraz 30% na terenie **MN/MW**) bardziej właściwe byłoby ustalenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działki budowlanej, jednakże nie było to możliwe z uwagi na obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa⁴⁸. Ustalenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach terenu lub działki budowlanej jest oceniane pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia, gdyż podstawową zasadą współczesnych metod zagospodarowania wód opadowych i roztopowych jest ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych jest zatem szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych (np. tereny zieleni urządzonej lub otwartej, tereny zabudowy z wysokim procentem powierzchni biologicznie czynnej itd.). Dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwia natomiast właściwe gospodarowanie wodami na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania tych wód na terenie są ograniczone z uwagi na ich sposób zagospodarowania (duży udział powierzchni trwale uszczelnionych) lub lokalne warunki gruntowo-wodne (np. płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych, obszary bezodpływowe itd.).

⁴⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 250, tekst jednolity

⁴⁸ §28 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015, poz. 1422 tekst jednolity)

W przypadku terenów o dużym udziale powierzchni trwale uszczelnionych lub też terenów komunikacyjnych (drogi o nawierzchniach bitumicznych) preferuje się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. W analizowanym projekcie mpzp dla terenów **KDWxs** i **kx** ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem ich zagospodarowanie w granicach terenu. Odprowadzanie wód z zanieczyszczonych, utwardzonych powierzchni pozwala wyeliminować ryzyko przedostania się do środowiska gruntowo-wodnego substancji spływających z powierzchni dróg.

Do niezwykle istotnych rozwiązań – z punktu widzenia ograniczenia możliwości zmniejszenia ilości wód zasilających lokalne zasoby wód powierzchniowych i podziemnych – należy szczegółowe określenie parametrów zagospodarowania i zabudowy poszczególnych terenów. Dla wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę projekt mpzp określa minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej lub terenu. Wielkości te zostały zróżnicowane w zależności od docelowego przeznaczenia poszczególnych terenów, ich dotychczasowego sposobu zagospodarowania oraz charakteru występującej na nich zabudowy (np. obecność obiektów zabytkowych). Realizacja tych ustaleń pozwoli uniknąć sytuacji, w której na skutek nadmiernego uszczelnienia powierzchni ziemi (np. intensywna zabudowa, znaczny udział niezabudowanych lecz trwale uszczelnionych powierzchni w obrębie poszczególnych działek budowlanych) oraz ograniczenia udziału powierzchni umożliwiających swobodną infiltrację wód, wystąpiłoby zjawisko znacznego ograniczenia zasilania wód powierzchniowych i podziemnych wodami opadowymi i roztopowymi, co w konsekwencji mogłoby doprowadzić do wysychania lokalnych cieków oraz znacznego obniżenia poziomu zalegania wód gruntowych. W tym kontekście za niezwykle korzystne należy również uznać zapisy projektu mpzp ustalające zakaz lokalizacji budynków na terenie **ZO/WS**, a także wyznaczenie na znacznej części terenów **UK** oraz **MN/MW** wyłączonej z zabudowy strefy zieleni urządzonej.

Reasumując, ustalenia projektu mpzp przewidują możliwość wprowadzenia nielicznych nowych inwestycji, których realizacja przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne, jednakże skala przewidzianych zmian oraz docelowa realizacja zapisów regulujących sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, pozwoli na zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu.

6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Rozpatrując potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na kształtowanie różnorodności biologicznej, należy zwrócić uwagę przede wszystkim na dotychczasową bioróżnorodność, jaką charakteryzuje się obszar opracowania, a także proponowany sposób zagospodarowania terenów, mających najistotniejsze znaczenie z przyrodniczego punktu widzenia.

Różnorodność biologiczna obszaru projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu została ukształtowana przede wszystkim na skutek jego dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Największa różnorodność gatunkowa roślin i zwierząt występuje w pasie zieleni otaczającym bezpośrednio koryta cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki (teren **ZO/WS**), na którym pomimo przekształceń antropogenicznych związanych choćby z uregulowaniem i umocnieniem koryt betonowymi, ażurowymi płytami i faszynami, występują zbiorowiska o charakterze seminaturalnym, w tym dość zwarte grupy zadrzewień. W nieco mniejszym stopniu na tutejszą różnorodność wpływa obecność zagospodarowanych zielenią terenów ogrodów przydomowych oraz obecność urządzonej roślinności wysokiej w obrębie cmentarza. Do najważniejszych zadań projektu mpzp należało więc wprowadzenie takich zapisów, których realizacja pozwoliłaby w sposób maksymalny ograniczyć ryzyko dokonania znacznych ingerencji w dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenu **ZO/WS**, zachowanie wód powierzchniowych oraz utrzymanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Analizując potencjalne skutki realizacji zapisów projektu planu przewiduje się przede wszystkim możliwość wystąpienia lokalnego uszczuplenia bioróżnorodności na skutek usunięcia pokrywy roślinnej, zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz trwałego uszczelnienia części powierzchni, przeznaczonej bezpośrednio pod lokalizację budynków oraz innych obiektów budowlanych, jak choćby wskazane na rysunku projektu planu drogowe obiekty inżynierskie – kładki.

Istotne jest natomiast ograniczenie w projekcie mpzp zasięgu niekorzystnych zjawisk do pojedynczych, niezabudowanych dotąd terenów, dla których przewiduje się możliwość wprowadzenia

zabudowy (dwie działki w granicach terenu **MN**, niewielki fragment terenu **UK** oraz ewentualnie w wyniku wtórnych podziałów działek budowlanych i lokalizacji budynków w drugiej linii zabudowy na terenach **MN/MW** i **MN/U**. Projekt planu, poza wprowadzeniem nowego terenu publicznego ciągu pieszego (**kx**), nie przewiduje rozbudowy funkcjonującego obecnie układu komunikacyjnego, opartego na położonej tuż poza północną granicą opracowania ul. św. Antoniego.

Jak już wcześniej wspomniano, różnorodność biologiczna na terenach funkcjonującej obecnie w granicach opracowania zabudowy (w obrębie terenów **MN/MW**, **MN/U**, **MN** i **UK**) została ukształtowana na skutek działalności człowieka. Wysoki stopień antropogenicznego przekształcenia naturalnych ekosystemów spowodował, że wartość przyrodnicza występującej tu flory i fauny w zakresie bioróżnorodności jest jednak stosunkowo mała. Zatem ewentualne straty w istniejącej zieleni, stanowiącej miejsce występowania pospolitych gatunków zwierząt przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka, zostaną najprawdopodobniej zrekompensovane przez nowe nasadzenia roślin ozdobnych, wprowadzane po zakończeniu etapu realizacji poszczególnych (projektowanych) inwestycji.

Ponadto dla wszystkich terenów obecnie zainwestowanych lub wskazanych pod zabudowę wprowadzono zapisy, których realizacja pozwoli zminimalizować niekorzystny wpływ na kształtowanie różnorodności biologicznej, wynikający z realizacji ustaleń mpzp. Przede wszystkim należy wskazać tu ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy działek budowlanych w obrębie poszczególnych terenów oraz wyznaczenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej, jakie muszą zostać zachowane na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Zgodnie z zapisami projektu planu, dla wszystkich terenów ustalono również konieczność zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Realizacja wspomnianych zapisów ograniczy możliwość zbyt intensywnego zabudowywania działek budowlanych oraz wymusi pozostawienie części powierzchni dostępnej dla przedstawicieli lokalnej flory i fauny.

Wśród zapisów wpływających korzystnie na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie różnorodności biologicznej w granicach terenów wskazanych pod zabudowę wymienić należy również zapisy ustalające:

- na terenach: **UK**, **ZC** i **ZO/WS** ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
- na terenie **ZC** zachowanie szpalerów i alei drzew,
- na terenach **UK** i **MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku planu.

Na szczególną uwagę zasługuje również fakt, iż analizowany projekt mpzp zachowuje pas zieleni (w tym zieleni wysokiej) położony wzdłuż koryt cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki jako wyłączony z zabudowy teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (**ZO/WS**). Co istotne z punktu widzenia oddziaływania na bioróżnorodność, projekt planu wprowadza na ww. terenie obowiązek zachowania nie mniej niż 70% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej, a także ustala zachowanie cieku Starynka i Dopływu Starynki jako otwartych. Bardzo pozytywnie ocenia się także wyznaczenie na terenach **UK** i **MN/MW**, wzdłuż terenu **ZO/WS**, wyłączonej z zabudowy strefy zieleni urządzonej, stanowiącej kontynuację istniejącego pasa zieleni wzdłuż koryt cieków wodnych. Tym samym wzmocniona zostanie rola tego terenu jako lokalnego korytarza ekologicznego, umożliwiającego migrację zwierząt związanych typowo z środowiskiem wodnym i wilgotnym na obszary położone poza granicami projektu planu.

Zaproponowany w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach mpzp w większości przypadków nie będzie wpływał niekorzystnie na przedstawicieli lokalnej fauny, zwłaszcza, że w chwili obecnej nie stanowią one miejsc szczególnie atrakcyjnych z punktu widzenia bytowania zwierząt. Negatywnego oddziaływania na lokalnie występujące zwierzęta spodziewać się można w przypadku realizacji ustalonej w projekcie planu nowej zabudowy, jak również nowego terenu komunikacji. W wyniku utwardzenia powierzchni ziemi, na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i elementów jej towarzyszących, a także realizacji nowych dróg, nieuniknione będzie zniszczenie gleb i pokrywy zieleni, które stanowią miejsce żerowania zarówno ptaków, jak i mniejszych zwierząt, takich jak owady i małe ssaki. Ubytki tych powierzchni nie będą znaczne, a dodatkowo w projekcie planu ustala się, w zależności od terenu, od 30 do 40% minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej oraz pokrycie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu, co pozwoli na częściowe zrekompensovanie strat w świecie zwierząt, poniesione w wyniku przeprowadzonych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.

Podsumowując, bioróżnorodność, szata roślinna i świat zwierzęcy omawianego obszaru nie ulegną znaczącym przekształceniom na skutek realizacji ustaleń mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu. Pomimo, iż realizacja nowej zabudowy oraz nowych inwestycji infrastrukturalnych i drogowych spowoduje usunięcie części obecnie istniejącej zieleni, a tym samym i ograniczenie miejsc bytowania i żerowania zwierząt (głównie ptaków, owadów i małych ssaków), to wprowadzone do projektu planu ustalenia w zakresie parametrów zabudowy oraz ochrony i kształtowania zieleni pozwolą na częściowe ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji nowych inwestycji na przyrodę ożywioną omawianego obszaru.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu, z uwagi na niewielką powierzchnię, nie wprowadza ustaleń, których realizacja mogłaby w sposób istotny naruszyć walory krajobrazowe przedmiotowego obszaru.

Zgodnie z ustaleniami przedmiotowego projektu mpzp, zachowany zostanie, zajmujący prawie 45% powierzchni opracowania, teren cmentarza parafialnego (**ZC**), dla którego wprowadzono zakaz lokalizacji nowych budynków. Projekt planu poprzez nakaz zachowania szpalerów i alei drzew chroni również występującą w obrębie cmentarza zieleń wysoką. Ponadto, w projekcie planu ustalono zachowanie i ochronę kaplicy cmentarnej (wskazanej na rysunku planu na terenie **ZC**) wraz ze schronem 3-komorowym umocnień mobilizacyjnych z 1914 r., wpisanych do rejestru zabytków decyzją nr A245 z dnia 25 maja 1983 r. Dzięki temu zachowany zostanie jeden z kilku cennych obiektów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania, wpływający pozytywnie na kształtowanie oraz różnorodność elementu lokalnego krajobrazu.

Większych zmian w obecnym zagospodarowaniu terenu nie należy spodziewać się również w stosunku do terenu **UK**. Projekt planu zachowuje i chroni (bez możliwości rozbudowy i nadbudowy), wskazane szrafem na rysunku budynki, a więc kościół parafialny pw. św. Antoniego Padewskiego, budynek biura parafialnego oraz budynek plebanii, z obowiązkiem zachowania: kształtu i nachylenia połączeń dachowych, detali architektonicznych, a także otworów okiennych i drzwiowych. Spośród nowego zainwestowania, jakie zostało dopuszczone na terenie **UK**, w wyznaczonych na rysunku projektu planu maksymalnych nieprzekraczalnych liniach zabudowy, wymienić należy: budynki towarzyszące usługom sakralnym, mieszczące lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne, budynki garażowe lub gospodarcze, pomniki, a także tymczasowe obiekty handlowo-usługowe na czas trwania wydarzeń okolicznościowych.

Projekt planu zachowuje również istniejącą w jego granicach zabudowę w obrębie terenów **MN**, **MN/MW** i **MN/U**, dając jednocześnie możliwość uzupełnienia zabudowy na dwóch niezagospodarowanych działkach na terenie **MN** oraz podział działek i ewentualną lokalizację nowej zabudowy w drugiej linii na terenach **MN/MW** i **MN/U**.

Aby zapobiec możliwości realizacji na terenach **UK**, **MN**, **MN/MW** i **MN/U** zabudowy odbiegającej w sposób znaczący od zabudowy dotychczas funkcjonującej, do projektu planu wprowadzono szereg zapisów w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy w obrębie poszczególnych terenów. Określono m.in.: wysokość budynków, liczbę kondygnacji, geometrię dachów, a także możliwy sposób lokalizowania zabudowy (wyznaczenie obowiązujących i maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy). Wyeliminowanie możliwości swobodnego i nieograniczonego sposobu lokalizacji zabudowy na poszczególnych działkach budowlanych sprzyjać będzie kształtowaniu zabudowy w sposób uporządkowany, uwzględniający lokalne uwarunkowania. Realizacja powyższych zapisów pozwoli zatem na wykształcenie zabudowy o spójnym charakterze i wysokich walorach estetycznych, współgrającej z zabudową istniejącą.

Analizowany projekt planu, poza wyznaczeniem terenu publicznego ciągu pieszego (**kx**), prowadzącego od terenu kościoła do zachodniego wejścia na cmentarz, nie wprowadza również zmian w odniesieniu do układu komunikacyjnego, który pozostaje, tak jak w chwili obecnej, oparty na położonej tuż poza północną granicą opracowania ul. św. Antoniego. Niemniej, w projekcie planu ustalono dla terenów **KDWxs** i **kx** obowiązek stosowania spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia oraz nawierzchni, w granicach poszczególnych terenów, co również pozwoli na wykształcenie uporządkowanej przestrzeni, charakteryzującej się wysokimi walorami estetycznymi.

Dla wszystkich terenów znajdujących się w granicy projektu mpzp przewidziano rozwiązania umożliwiające właściwe kształtowanie ładu przestrzennego oraz wpływające korzystnie na lokalne walory krajobrazowe. W tym zakresie wprowadzono szereg szczegółowych ustaleń dotyczących ograniczenia możliwości lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną, w tym m.in.

zakaz lokalizacji: ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, urządzeń reklamowych, szyldów i tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych, LED lub LCD. W granicach projektu planu nie można lokalizować również tymczasowych obiektów budowlanych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu). Dopuszczona została natomiast lokalizacja: kondygnacji podziemnych (poza wyznaczoną na rysunku planu strefą zieleni urządzonej), obiektów małej architektury, ciągów pieszych lub rowerowych, innych niż oznaczone na rysunku planu, tablic informacyjnych⁴⁹ oraz lokalizacja na budynkach, w miejscach nie przesłaniających otworów okiennych, drzwiowych oraz detali architektonicznych, szyldów o powierzchni nie większej niż 0,2 m² ⁵⁰. Na terenach: **MN/MW**, **UK** i **MN/U** dopuszczono lokalizację budynków przy granicy działki budowlanej. W przypadku przebudowy lub rozbudowy budynków dopuszczone zostało zachowanie istniejącej geometrii dachu. Dopuszczono także, w przypadku przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania budynku na zgodny z ustaleniami planu, zachowanie istniejącej powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej oraz liczby kondygnacji budynków. Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu planu, dopuszczono także zachowanie lub przebudowę budynków o funkcji innej niż dopuszczona ustaleniami planu, jak również zlokalizowanych niezgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu liniami zabudowy. Dla przekrycia wykuszy lub lukarn dopuszczono dowolną geometrię dachów.

W aspekcie oddziaływania ustaleń projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu na krajobraz, bardzo pozytywnie ocenia się wyznaczenie na terenach **UK** i **MN/MW** strefy zieleni urządzonej, stanowiącej kontynuację pasa zieleni ciągnącego się bezpośrednio wzdłuż koryt cieków wodnych – Starynki oraz Dopływu Starynki. Dzięki temu zostanie zachowana i uzupełniona o nowe nasadzenia występująca tu obecnie zieleń urządzonej, a także zadrzewienia w obrębie przydomowych ogrodów i niewielkich sadów. Projekt planu zawiera również inne, ważne z punktu widzenia podnoszenia walorów krajobrazowych, ustalenia odnoszące się do kształtowania i ochrony zieleni w obrębie swoich granic, nakazujące:

- na terenach: **UK**, **ZC** i **ZO/WS** ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
- na terenie **ZC** zachowanie szpalerów i alei drzew,
- wyznaczenie terenu **ZO/WS** z zakazem lokalizacji budynków,
- ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działki budowlanej dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Z punktu widzenia ochrony walorów krajobrazowych niezwykle ważne są również ustalenia projektu planu odnoszące się do występujących w granicach opracowania wód powierzchniowych. Biorąc powyższe pod uwagę, bardzo pozytywnie ocenia się wydzielenie wzdłuż dolin cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki terenu zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (**ZO/WS**), jak również wprowadzenie nakazu zachowania ww. cieków wodnych jako otwartych.

Podsumowując, z uwagi na niewielką skalę przekształceń, jakie wnosi projekt mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu, nie należy się spodziewać wystąpienia dużych i rozległych zmian uwarunkowań krajobrazowych, natomiast te, które nastąpią, niewątpliwie będą miały charakter pozytywny i w skali lokalnej będą zauważalne.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja ustaleń projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w zróżnicowany sposób na mieszkańców analizowanego obszaru.

Niekorzystne oddziaływania związane będą ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji poszczególnych (stosunkowo nielicznych) inwestycji, ustalonych lub dopuszczonych w projekcie planu, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego i wzrostem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg będzie się ograniczał raczej do pojedynczych

⁴⁹ z zastrzeżeniem szyldów i tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych, LED lub LCD

⁵⁰ j.w.

działek budowlanych i ich najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Analiza ustaleń przedmiotowego projektu mpzp pozwala natomiast założyć, iż realizacja jego zapisów nie będzie związana z długofalowym, niekorzystnym oddziaływaniem na mieszkańców analizowanego obszaru, jak i obszarów bezpośrednio z nim sąsiednich. Omawiany projekt mpzp nie zakłada istotnych zmian w przeznaczeniu terenów, pozostawiając jako dominującą funkcję zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej (teren **MN**), mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowej wielorodzinnej (**MN/MW**) oraz mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (**MN/U**). Projekt planu miejscowego umożliwi lokalizację nowych budynków na niezabudowanych dotąd dwóch działkach na terenie **MN** oraz ewentualną lokalizację nowych budynków w drugiej linii zabudowy na terenach **MN/MW** i **MN/U**, jak również na terenie **UK** daje możliwość uzupełnienia obecnego zainwestowania o nowe budynki towarzyszące usługom sakralnym, mieszczące lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne, jak również budynki garażowe lub gospodarcze. Projekt planu nie spowoduje również pojawienia się nowych, istotnych źródeł zagrożeń akustycznych. Czynnikiem minimalizującym ryzyko wprowadzenia nowej zabudowy, związanej z generowaniem hałasu o znacznym lub uciążliwym poziomie, jest ograniczenie powierzchni terenów, dla których ustala się możliwość wprowadzenia zabudowy usługowej do terenu **MN/U** oraz uniemożliwienie w granicach całego projektu planu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Przewiduje się również, że szczegółowe określenie parametrów i funkcji projektowanej zabudowy, jak również realizacja zapisów dotyczących wymogu wyznaczenia odpowiedniej liczby miejsc parkingowych, wpłynie korzystnie na utrzymanie komfortu życia mieszkańców analizowanego obszaru.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru, niezbędne było także podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców przedmiotowego terenu. Z uwagi na to, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące między innymi:

- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego;
- kształtowania zieleni;
- zasad kształtowania komfortu akustycznego.

Bezpośredni i korzystny wpływ na poprawę komfortu życia tutejszych mieszkańców będzie miała również realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci infrastruktury technicznej, ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci. W projekcie planu znalazł się również zapis dopuszczający prowadzenie robót budowlanych w zakresie sieci i urządzeń i urządzeń infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem respektowania zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Ponadto, analizowany projekt planu wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społeczności lokalnej w kwestii obsługi komunikacyjnej cmentarza parafialnego, do którego prowadzi obecnie tylko jedna droga (teren **KDWxs**). Jak informują mieszkańcy oraz odwiedzający cmentarz, funkcjonujące obecnie rozwiązanie jest bardzo niebezpieczne m. in. w czasie Dnia Wszystkich Świętych i podczas uroczystości pogrzebowych. W razie wypadku bardzo utrudniony jest również wjazd karetki na cmentarz oraz ewakuacja z cmentarza. Mając powyższe na uwadze, w projekcie planu wyznaczono wzdłuż cieku Starynka do zachodniego wejścia na cmentarz teren publicznego ciągu pieszego (**kx**), łączący teren kościoła z wejściem na cmentarz, co znacznie ułatwi przemieszczanie się na cmentarz konduktów pogrzebowych.

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców analizowanego obszaru na etapie prowadzenia prac budowlanych, jednak docelowa i pełna realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów m.in. w zakresie ochrony środowiska, pozwoli na utrzymanie lub niekiedy podniesienie komfortu i jakości życia mieszkańców obszaru objętego projektem mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu.

6.7. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu zmiany mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu, nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do istotnego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze.

Jak już wspomniano wcześniej w niniejszej prognozie, w granicach projektu mpzp do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą zabudowę, głównie mieszkaniową jednorodziną, ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji.

Omawiany projekt zmiany mpzp nie przewiduje wprowadzenia znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w zasięgu jego granic. Zgodnie z jego ustaleniami, zachowany zostanie zajmujący prawie 45% powierzchni opracowania teren cmentarza (**ZC**), natomiast spośród terenów przeznaczonych pod zabudowę dominującą funkcję stanowią nadal tereny o funkcji mieszkaniowej jedno lub wielorodzinnej (**MN/MW, MN**) oraz mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (**MN/U**), w obrębie których przewidziano możliwość wprowadzenia nowej zabudowy, jako uzupełnienia stanu istniejącego. Analizowany projekt mpzp umożliwi również uzupełnienie obecnego zainwestowania na terenie **UK** o nowe budynki towarzyszące usługom sakralnym, mieszczące lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne, jak również budynki garażowe lub gospodarcze.

Pojawienie się nowej zabudowy skutkować może lokalnym zwiększeniem liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, na skutek uruchomienia nowych, indywidualnych instalacji grzewczych, wykorzystywanych w celu dostarczenia ciepła do poszczególnych budynków. Wzrost poziomu emisji zanieczyszczeń nastąpić może również na skutek lokalnego zwiększenia natężenia ruchu pojazdów, obsługujących nowopowstającą zabudowę (szczególnie w przypadku zabudowy o funkcji usługowej). Przewiduje się natomiast, że ze względu na niewielką powierzchnię terenów wskazanych pod lokalizację nowej zabudowy, zwiększenie liczby emitorów zanieczyszczeń w postaci instalacji grzewczych będzie miało marginalny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Czynnikiem ograniczającym ewentualny wzrost emisji zanieczyszczeń, generowanych na skutek funkcjonowania indywidualnych instalacji grzewczych, jest również dostęp do istniejącej sieci gazowej (gazociąg w ul. św. Antoniego). Dostępność do tego rodzaju infrastruktury pozwala założyć, iż część instalacji grzewczych będzie wykorzystywać paliwa gazowe, charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji.

Również do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu zminimalizowanie nielicznych, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Do najważniejszych ustaleń w tym zakresie należy wprowadzenie zakazu stosowania w budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co jest rozwiązaniem szczególnie istotnym w kontekście dopuszczenia możliwości stosowania indywidualnych systemów grzewczych. Przestrzeganie tego zapisu pozwoli w możliwie maksymalny sposób ograniczyć emisję zanieczyszczeń powstających w obrębie dopuszczonych indywidualnych systemów grzewczych (w szczególności zanieczyszczeń pyłowych), jakie mogą zostać zrealizowane w granicach przedmiotowego obszaru. Jest to szczególnie istotne z uwagi na konieczność wyeliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia) zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Wprowadzenie tego rodzaju zakazu nawiązuje ponadto do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”, określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P.

W na ograniczenie ryzyka pojawienia się obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie realizacja zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Liniowe źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w obrębie projektu planu, nie powodujące jednak nadmiernego obciążenia obszaru emisją ze źródeł mobilnych, stanowi zlokalizowana tuż poza północną granicą projektu planu ul. św. Antoniego – droga publiczna klasy zbiorczej. Zapisy przedmiotowego projektu mpzp, poza wyznaczeniem terenu drogi wewnętrznej **KDWxs** (pieszo-jezdni) oraz publicznego ciągu pieszego (**kx**), nie przewidują realizacji nowych,

znaczących inwestycji, związanych z rozbudową lokalnego układu komunikacyjnego. Nie istnieje zatem ryzyko pojawienia się nowych, liniowych źródeł emisji zanieczyszczeń, których funkcjonowanie zagroziłoby dotrzymaniu obowiązujących standardów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego. Zagrożenia dla obowiązujących standardów jakości powietrza nie będzie stanowił także wzrost natężenia ruchu kołowego, wynikający z niewielkiego zwiększenia areału terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Krótkoterminowego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których przeprowadzenie zostało umożliwione zapisami projektu planu. We wspomnianym przypadku źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie będzie związane z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe pojazdów i maszyn budowlanych, wykorzystywanych podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych w trakcie prac budowlanych nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczoną powierzchnię i czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia zanieczyszczeń. Oddziaływanie to należy scharakteryzować jako krótkotrwałe i mające zasięg lokalny. Niemniej, w celu zminimalizowania emisji pyłów należy dążyć do wyboru technologii jak najmniej uciążliwej.

Dodatkowo należy podkreślić, że omawiany teren charakteryzuje się dość dużym udziałem zieleni, w tym zadrzewień zlokalizowanych w obrębie terenu cmentarza (**ZC**) oraz przydomowych ogrodów i niewielkich sadów (szczególnie na terenie **MN/MW**), co jest czynnikiem korzystnie wpływającym na jakość powietrza atmosferycznego. Roślinność absorbuje bowiem znaczną część ładunku zanieczyszczeń i ogranicza zasięg przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych, jak również sprzyja przewietrzaniu miasta. W tym kontekście duże znaczenie będzie miało wyznaczenie w granicach opracowania stref zieleni urządzonej na terenach **UK** i **MN/MW**, zachowanie zieleni wzdłuż cieków Starynka i Dopływu Starynki poprzez wyznaczenie terenu **ZO/WS**, a także realizacja wszystkich pozostałych zapisów z zakresu ochrony i kształtowania zieleni. Realizacja wspomnianych ustaleń przyczyni się do lokalnej poprawy jakości powietrza atmosferycznego, gdyż obecność różnorodnej zieleni (a w szczególności roślinności wysokiej) sprzyja zmniejszeniu udziału dwutlenku węgla w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana jest z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji, jednakże przewiduje się, że skala oraz charakter planowanych inwestycji nie będzie stanowił w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Wśród najbardziej istotnych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, drastyczne zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania (w nowo projektowanej zabudowie), czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, w szczególności na terenach intensywnie zabudowanych.

Realizacja ustaleń projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie powinna spowodować znaczącego oddziaływania na klimat lokalny. Projektem planu objęty jest obszar o niewielkiej powierzchni (7,46 ha), który jest już w znacznej części zainwestowany, natomiast prawie 45% jego powierzchni zajmuje wyłączony z zabudowy, zagospodarowany wysoką zielenią urządony teren cmentarza (**ZC**).

Projekt planu nie przewiduje dużych zmian w stosunku do obecnego sposobu i stanu zagospodarowania. Utrzymany zostaje wskazany w obowiązującym Studium mieszkaniowy charakter tego obszaru, a przewidywane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne dotyczyć będą przede wszystkim ewentualnego uzupełnienia zabudowy w obrębie fragmentów terenów **MN**, **MN/MW**, **MN/U** i **UK**, w granicach wyznaczonych na rysunku projektu planu linii zabudowy oraz zgodnie z ustalonymi parametrami i wskaźnikami kształtowania zabudowy. Tak więc, możliwa jest realizacja nowych budynków mieszkaniowych jednorodzinnych w granicach 2 niezainwestowanych działek na terenie **MN**, natomiast na terenach **MN/MW** i **MN/U** projekt planu daje możliwość podziału działek oraz realizacji nowych budynków w drugiej linii zabudowy. Ewentualne uzupełnienie zabudowy

usługowej sakralnej (budynki towarzyszące usługom sakralnym, mieszczące lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne, budynki garażowe lub gospodarcze) możliwe jest również w ramach uzupełnienia zabudowy na terenie **UK**. Zasięg przewidywanych zmian będzie zatem niewielki, stąd można założyć, że nie wpłyną one w sposób znaczący na uwarunkowania klimatu lokalnego, zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym. Niemniej, z punktu widzenia oddziaływania na klimat lokalny pozytywnie ocenia się wszystkie ustalenia projektu planu, które zapewniają ochronę istniejącej zieleni wysokiej, oraz te które umożliwią wprowadzanie nowych nasadzeń. W tym zakresie istotne są zapisy projektu planu ustalające:

- na terenach: **UK**, **ZC** i **ZO/WS** ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
- na terenie **ZC** zachowanie szpalerów i alei drzew,
- określenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działki budowlanej dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Do bardzo istotnych ustaleń projektu mpzp, mających wpływ na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, należy również wyznaczenie na terenach **UK** i **MN/MW** strefy zieleni urządzonej (wskazanej na rysunku planu). Dzięki temu zachowana i uzupełniona zostanie istniejąca zieleń (w tym również wysoka) towarzysząca zabudowie w obrębie przydomowych ogrodów, funkcjonująca obecnie w formie niewielkich sadów, czy też dekoracyjnych nasadzeń z ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Obecność dużych powierzchni porośniętych zielenią, w tym zielenią wysoką, wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz stężeń zanieczyszczeń pyłowych, których obecność wpływa na zwiększenie częstotliwości i intensywności niekorzystnych zjawisk klimatycznych (cząstki pyłowe stanowią jądra kondensacji). W przypadku terenów porośniętych zielenią wysoką obserwuje się natomiast zwiększenie wilgotności powietrza oraz ograniczenie nasłonecznienia części powierzchni, co z kolei wpływa na lokalne obniżenie temperatury powietrza. Uniemożliwienie wprowadzania na te tereny zabudowy oraz wyeliminowanie ryzyka znacznego zmniejszenia udziału powierzchni zagospodarowanych zielenią na skutek realizacji nowych inwestycji, jest szczególnie istotne w kontekście specyficznych warunków mikroklimatycznych, jakie występują w obrębie terenów dolinnych, np. większa częstotliwość zamglenia, zwiększona wilgotność itd.

Niezwykle istotnym zapisem projektu mpzp (w kontekście realizacji projektowanej zabudowy), którego przestrzeganie będzie miało wpływ na kształtowanie lokalnych warunków mikroklimatycznych, jest wprowadzenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w nowych indywidualnych systemach grzewczych (dopuszczonych planem). Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu. Wagę tego rodzaju ustaleń należy podkreślić szczególnie w kontekście występowania na terenie całego miasta przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń niektórych zanieczyszczeń (głównie pyłu PM₁₀). Wyeliminowaniu możliwości realizacji na obszarze opracowania obiektów wpływających w sposób negatywny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza sprzyjać będzie także (w sposób pośredni) egzekwowanie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem dróg oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz inwestycji określonych w planie).

Równie istotne dla utrzymania lokalnych warunków mikroklimatycznych jest ograniczenie potencjalnych zmian w zakresie występujących na obszarze opracowania wód powierzchniowych. Z tego też względu pozytywnie oceniać należy wprowadzenie do projektu mpzp zapisów ustalających na terenie **ZO/WS** zachowanie cieku Starynka i jego dopływu jako otwartego.

Reasumując, prognozuje się, iż realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie będzie stanowiła przyczyny pojawienia się jego w granicach czynników wpływających w sposób znacząco negatywny na lokalne warunki klimatyczne (pomimo umożliwienia realizacji nielicznych inwestycji), a sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów położonych w granicach przedmiotowego obszaru, sprzyjać będzie utrzymaniu panującego mikroklimatu.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego *rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu*, obejmuje niewielki obszar na Minikowie, przyległy swoją północną granicą do ul. św. Antoniego, która nie znalazła się w granicach opracowania (por. załącznik nr 1).

Podjęcie prac planistycznych wynikało przede wszystkim z potrzeby określenia zasad obsługi komunikacyjnej cmentarza, sygnalizowanej przez lokalną społeczność, bowiem dotychczasowe rozwiązania funkcjonujące w analizowanym obszarze są bardzo niebezpieczne, m.in. w okresie około Dnia Wszystkich Świętych.

Projekt planu ustalił przeznaczenie terenów pod następujące funkcje: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczony na rysunku planu symbolem **MN/MW**, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej – oznaczony symbolem **MN/U**, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – oznaczony symbolem **MN**, teren zabudowy usługowej – sakralnej – oznaczony symbolem **UK**, teren cmentarza – oznaczony symbolem **ZC**, teren zieleni – oznaczony symbolem **ZO**, teren wód powierzchniowych śródlądowych – oznaczony symbolem **WS**, a także tereny komunikacji dróg wewnętrznych – oznaczone symbolami **KDWxs** i **KDWx**.

Spśród wymienionych terenów, w projekcie planu objęto ochroną akustyczną w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵¹ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵²: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MN/MW**, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** oraz teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN**.

Ponadto, ustalenia projektu planu dopuszczają na terenach zabudowy (czyli terenach: **MN/MW**, **MN/U**, **MN**) lokalizację m.in. szkół, przedszkoli i żłobków lub domów opieki społecznej. Lokalizacja szpitali została zakazana.

W związku z powyższym, w projekcie planu ustalono – w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: dla terenów **MN/MW**, **MN/U** i **MN** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a w przypadku lokalizacji na terenach zabudowy szkół przedszkoli, żłobków lub domów opieki społecznej – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, lub jak dla terenów domów opieki społecznej.

Oznacza to, że wymienione wyżej funkcje obiektów i rodzaje terenów mogą podlegać transformacjom jedynie w przypadku zapewnienia tym terenom i obiektom odpowiednio wysokich wymaganych standardów akustycznych w środowisku. W przypadku występowania wyższych poziomów hałasu niż maksymalne dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku – funkcje i obiekty jw. nie powinny być realizowane do czasu poprawy klimatu akustycznego w środowisku.

Ponadto, ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku. Ustalenie to zapisano w związku z już istniejącym sąsiedztwem terenu zabudowy mieszkaniowej **MN/MW** – objętym ochroną akustyczną w środowisku, z terenem zabudowy usługowej sakralnej **UK** – bez takich wymagań, oraz z możliwością pojawienia się na terenach zabudowy, w granicach projektu planu, funkcji terenów o różnych poziomach emitowanych zakłóceń do środowiska. Do takich niewłaściwych sąsiedztw należeć będą: tereny szkół, przedszkoli i żłobków (głównie ich boiska i place zabaw) – nie tylko jako tereny chronione akustycznie, ale również będące źródłem hałasu, i sąsiadujące z nimi tereny mieszkaniowe czy domy opieki społecznej, a także – potencjalnie – sąsiedztwo terenu zabudowy sakralnej.

W związku z tym, że w projekcie planu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: dla terenów z zabudową mieszkaniową – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a w przypadku lokalizacji szkół przedszkoli, żłobków lub domów opieki społecznej – odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem

⁵¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, tekst jednolity)

⁵² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

dzieci i młodzieży, lub jak dla terenów domów opieki społecznej, obowiązują dla tych terenów następujące – opisane niżej – wymagania w zakresie zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku.

Dopuszczalne poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku dla funkcji obiektów i rodzajów terenów jw., powodowanego przez ruch samochodowy (oraz np. hałas kolejowy), wyrażone wskaźnikami dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego – $L_{Aeq D/N}^*$, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby – wynoszą aktualnie $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB, odpowiednio dla całej pory dziennej oraz całej pory nocnej. Natomiast dopuszczalne długookresowe średnie poziomy dźwięku – L_{DWN} w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz L_N w porze nocnej, które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem – wynoszą odpowiednio: $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz w porze nocnej.

Natomiast w przypadku oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, związanych z działalnością usługową, produkcyjną, przemysłową, czy sakralną (hałas dzwonów kościelnych), generowanych z terenów jw. na tereny projektu planu oraz na tereny w sąsiedztwie analizowanego obszaru, nie mogą być przekraczane – na granicach działki budowlanej, następujące dopuszczalne kryteria – na podstawie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵³: $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, a także $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz przedziale czasu odniesienia równym wszystkim porom nocy.

Ponadto przewiduje się, że oddziaływania akustyczne w środowisku, związane z wydarzeniami okolicznościowymi dotyczącymi funkcjonowania cmentarza, oraz związane z działalnością kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego – nie będą, jak dotąd, sygnalizowane jako dokuczliwe akustycznie w środowisku. W przypadku podobnych oddziaływań obowiązują przepisy ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁴ – art. 156, a organizowanie i przeprowadzanie takich imprez oraz związane z nimi oddziaływania akustyczne w środowisku podlegają w Poznaniu ustaleniom Uchwały Rady Miasta Poznania *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*⁵⁵, zgodnie z art. 157 tej ustawy, jeśli nie dotyczą uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym.

Przewidywane oddziaływania akustyczne związane z przejazdami pojazdów samochodowych w rejonie Minikowa w przyszłości nie zmienią się w analizowanym rejonie z zasadniczy sposób, w porównaniu z danymi przedstawionymi w dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*⁵⁶, realizowanej na podstawie badań hałasu komunikacyjnego, prowadzonych w latach 2011-12 (por. załącznik nr 4 niniejszej prognozy – dla hałasu samochodowego).

Na podstawie dostępnych prognoz ruchu samochodowego⁵⁷ dla tego rejonu miasta, potoki pojazdów dla ul. św. Antoniego nie wzrosną w sposób znaczący i zagrażający akustycznie budynkom zlokalizowanym bezpośrednio wzdłuż tej ulicy, w przypadku funkcjonowania dotychczasowego układu drogowego na obszarze Minikowa. W przypadku jednak realizacji – w nieznannej jeszcze przyszłości – tzw. ul. Nowa R. Maya na terenie Minikowa, sytuacja akustyczna w środowisku może zmienić się na mniej korzystną także wzdłuż ul. św. Antoniego. Może wówczas wzrosnąć hałas samochodowy w otoczeniu tej ulicy, co z kolei może spowodować konieczność stosowania przegród zewnętrznych o podwyższonej izolacyjności akustycznej, w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi, położonych blisko tej ulicy.

Ponadto przewiduje się, że na obszar projektu planu nie będzie oddziaływał negatywnie, ponadnormatywnie – jak obecnie – hałas kolejowy powodowany przejazdami pociągów, głównie towarowych, od ważnej tzw. węglowej linii kolejowej Poznań – Kluczbork.

⁵³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

⁵⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, tekst jednolity)

⁵⁵ Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*⁵⁵, (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.)

⁵⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania*, Część I, AkustiX, listopad 2012 r.

⁵⁷ Prognozy ruchu dla miasta Poznania z KBR 2013 i 2014: *Badania i opracowanie planu transportowego aglomeracji poznańskiej. Raport z drugiego etapu opracowania. Badania modelowe*. Biuro Inżynierii Transportu (BIT), Pracownice Projektowe sp. j., Poznań 2014

Przewiduje się, że również hałas tramwajowy nie będzie wpływał na warunki akustyczne w obszarze projektu planu, w związku ze znacznym oddaleniem szlaków tramwajowych od granic opracowania, w tym położonej najbliższej jego obszarze linii tramwajowej oraz jej pętli na Starołęce.

Podobnie szacuje się, że także hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz lotnisko Poznań-Krzesiny nie będzie wpływał na klimat akustyczny w obszarze projektu planu.

Podsumowując należy stwierdzić, że w perspektywie warunki akustyczne w środowisku, w obszarze projektu planu *rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu* będą korzystne nie tylko wewnątrz obszaru opracowania, ale także wzdłuż północnej jego granicy.

Zakłada się, że hałas samochodowy z ul. św. Antoniego nie będzie przekraczał dopuszczalnych standardów w środowisku, oraz że na obszar projektu planu nie będzie oddziaływał – jak dotychczas – nie tylko hałas samochodowy, ale również hałas kolejowy, tramwajowy, lotniczy i przemysłowy, tudzież związany z oddziaływaniem tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Ze względu na występowanie w granicach projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu obiektu wpisanego do rejestru zabytków oraz obiektów wskazanych do objęcia ochroną konserwatorską, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń umożliwiających ochronę i zachowanie najcenniejszych elementów dziedzictwa kulturowego.

W projekcie planu ustalono zachowanie i ochronę, wskazanej na rysunku planu na terenie **ZC**, kaplicy cmentarnej wraz ze schronem 3-komorowym umocnień mobilizacyjnych z 1914 r., wpisanych do rejestru zabytków decyzją nr A 245 z dnia 25 maja 1983 r.

W odniesieniu do zlokalizowanych i naniesionych na rysunku planu na terenie **UK** obiektów wskazanych do objęcia ochroną konserwatorską, a więc kościoła parafialnego pw. św. Antoniego Padewskiego, budynku biura parafialnego oraz budynku plebanii, w projekcie planu wprowadzono nakaz ich ochrony poprzez zachowanie: kształtu i nachylenia połci dachowych, detali architektonicznych, otworów drzwiowych i okiennych, a także poprzez nakaz rozbudowy i nadbudowy.

Reasumując, biorąc pod uwagę ww. ustalenia projektu planu, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na elementy dziedzictwa kulturowego, wynikających z realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu.

Wprowadzenie nowych inwestycji, obejmujących lokalizację nowej zabudowy o korzystnych walorach estetycznych, wpisujących się w sposób możliwie maksymalny w dotychczasowy układ zabudowy, a także rozbudowa i przebudowa infrastruktury technicznej oraz elementów układu komunikacyjnego o nowy teren publicznego ciągu pieszego, przyczyni się natomiast do wzrostu ilości dóbr materialnych oraz poprawy jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców omawianego terenu.

Niemniej, na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych wystąpić mogą krótkoterminowe i lokalne oddziaływania na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących dróg na skutek intensywnego ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Nie przewiduje się jednak, że będzie to oddziaływanie znaczące, ponieważ prace inwestycyjne w poszczególnych fragmentach omawianego obszaru będą najprawdopodobniej prowadzone w różnych okresach czasu.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, w granicach obszaru projektu planu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie występują obszary objęte ochroną prawną w rozumieniu ustawy *o ochronie przyrody*, w tym obszary objęte siecią Natura 2000. Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji.

Jak już wspomniano w niniejszej prognozie, w zasięgu granic obszaru objętego projektem mpzp nie występują obiekty włączone do sieci Natura 2000, podlegające ochronie prawnej. Obiektami chronionymi, zlokalizowanymi w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu mpzp są współtworzące OZW „Fortyfikacje w Poznaniu” (PLH300005) Fort I (zlokalizowany na Starołęce przy ul. Książęcej, oddalony o ok. 80 m od południowo-zachodniej granicy obszaru projektu mpzp) oraz Fort Ia (zlokalizowany na Starołęce, przy ul. Warownej, oddalony o ok. 800,0 m w kierunku północno-wschodnim od granicy opracowania). Z uwagi na skalę i zasięg przewidywanych zmian, nie przewiduje się jednak, aby realizacja ustaleń mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu spowodowała negatywne oddziaływania na przedmiot ochrony obszarów chronionych oraz ich integralność. Natomiast działania mające na celu eliminację bezpośrednich zagrożeń dla nietoperzy – np. ograniczanie ruchu turystycznego w trakcie hibernacji nietoperzy, zabezpieczanie odpowiedniej cyrkulacji powietrza w forcie – znajdują się poza zakresem ustaleń planów miejscowych.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków realizacji ustaleń planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Należy podkreślić, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

Monitoring prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywany jest przez ustawowo zobligowane do tego instytucje – w przypadku miasta Poznania Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Prezydenta Miasta Poznania, pełniącego jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego. Dotyczy poszczególnych komponentów środowiska, w tym: jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, a jego szczegółowy zakres i częstotliwość określają przepisy odrębne, w tym ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁵⁸, a także w specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Możliwość rozważania różnych, odmiennych sposobów zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu została ograniczona przez ustalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunek zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów znajdujących się

⁵⁸ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz.U.2016.1178), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. *w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz.U.2011.140.824 ze zm.)

w granicach miasta. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania tego obszaru jest stosunkowo niewielka.

Projekt planu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu ma charakter regulacyjny. Znaczną jego część zajmuje wyłączony z zabudowy teren cmentarza (**ZC**), natomiast pozostałe tereny przeznaczone pod zabudowę (**UK**, **MN**, **MN/MW** i **MN/U**) są już w znacznej mierze trwale zainwestowane. Nieliczna nowa zabudowa może pojawić się jedynie jako uzupełnienie istniejącego zainwestowania. Projekt planu poprzez wyznaczenie terenu zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (**ZO/WS**) zachowuje i chroni cenny z punktu kształtowania lokalnej bioróżnorodności teren dolin cieków wodnych Starynka oraz Dopływ Starynki.

Niemniej, na etapie prowadzenia prac planistycznych rozpatrywano różne rozwiązania dotyczące sposobu kształtowania przestrzeni w obrębie poszczególnych części przedmiotowego obszaru. Analizowane warianty dotyczyły m.in. charakteru (droga publiczna lub droga wewnętrzna) i szerokości przejścia pieszego pomiędzy terenem zabudowy usługowej – sakralnej (**UK**) a terenem cmentarza (**ZC**), o które wnioskowali okoliczni mieszkańcy. Ostatecznie wyznaczono wzdłuż cieku Starynka do zachodniego wejścia na cmentarz teren publicznego ciągu pieszego (**kx**), o znacznie większej szerokości niż w pierwotnej wersji, dla którego ustalono lokalizację chodnika, z dopuszczeniem zamiany na ścieżkę pieszo-rowerową, o łącznej szerokości nie mniejszej niż 2,5 m.

Projekt planu zawiera ponadto szczegółowe ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, jak również niezbędne zapisy w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że projekt planu rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza, klimatu akustycznego. W prognozie wzięto również pod uwagę oddziaływanie realizacji ustaleń mpzp na: powierzchnię ziemi i warunki podłoża, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, różnorodność biologiczną, szatę roślinną, świat zwierzęcy, krajobraz, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat lokalny, klimat akustyczny, dziedzictwo kulturowe, dobra materialne, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 oraz oddziaływanie transgraniczne.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu. Projekt sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXXVIII/858/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 27 września 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa w Poznaniu.

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje obecnie żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, co sprawia, że prawidłowe gospodarowanie przestrzenią jest znacznie utrudnione. We wrześniu 2015 r. na wniosek Komisji Polityki Przestrzennej, Prezydent miasta Poznania podjął decyzję o wydzieleniu z będącego w opracowaniu projektu mpzp rejonu Minikowa w Poznaniu obszaru w rejonie ulicy św. Antoniego, dla którego sporządzony zostanie nowy projekt mpzp pod nazwą: „Rejon Minikowa, część A1” w Poznaniu, będącego przedmiotem powyższego opracowania. Analizowany obszar projektu mpzp ograniczony jest: ulicą św. Antoniego (od strony północnej), granicą terenu kościelnego i ulicą Nad Starynką od strony zachodniej, a także południowo-wschodnimi granicami cmentarza parafialnego. Powierzchnia projektu planu wynosi 7,46 ha.

Prognoza składa się z ośmiu zasadniczych części. W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność sporządzania niniejszego opracowania.

W drugiej części omówiono położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni miasta i jego obecne zagospodarowanie. Charakterystyce poddano również poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki

gruntowe, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód podziemnych oraz klimatu akustycznego.

Na terenie opracowania zlokalizowane są zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, małe budynki wielorodzinne (II i III kondygnacyjne), a także teren kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego, rozmieszczone w północnej części opracowania – wzdłuż ul. św. Antoniego, domy wielorodzinne (II kondygnacyjne), rozmieszczone w części południowo-zachodniej – wzdłuż ul. Nad Starynką, oraz cmentarz – położony w części południowej i południowo-wschodniej obszaru opracowania. Obie wymienione wyżej ulice nie znajdują się w granicach obszaru projektu planu. Na analizowanym terenie funkcjonują nieliczne usługi. W granicach analizowanego obszaru występują wody powierzchniowe w postaci niewielkich cieków wodnych – Starynki oraz Dopływu Starynki. Wśród zieleni nad ciekami Starynka, na południowych krańcach działek zlokalizowanych przy ulicy św. Antoniego, istnieje przebieg łączący teren kościoła z cmentarzem.

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny przekształcone antropogenicznie, co skutkuje również modyfikacjami w obrębie poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Pod względem budowy geomorfologicznej całą powierzchnię terenu w granicach opracowania kształtują formy pochodzenia wodnolodowcowego w postaci równiny erozyjnej wód roztopowych. Analizowany obszar projektu planu charakteryzuje się bardzo niewielkim zróżnicowaniem wysokości terenu i jest on praktycznie płaski. Wysokości bezwzględne na terenie objętym projektem oscylują w granicach 70,0-75,0 m n.p.m, obniżając się w korytach cieków wodnych - Starynki oraz Dopływu Starynki do wartości 67-68 m n.p.m. Na większości analizowanego obszaru projektu planu w budowie geologicznej występują piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wytworzone podczas fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Jedynie w pasie terenu wzdłuż cieków wodnych Starynki oraz Dopływu Starynki występują holocenyjskie piaski rzeczne tarasów zalewowych. Na obszarze objętym granicami zmiany projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Znajduje się on również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Wzdłuż ul. św. Antoniego, gdzie powstała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz kościół, występują gleby antropogeniczne. W południowej części opracowania, obejmującej teren cmentarza, występują gleby brunatne wylugowane i gleby brunatne kwaśne 2 i 3-go (pszennego dobrego i pszennego wadliwego) kompleksu przydatności rolniczej gleb, wykształcone na glinach lekkich oraz piaskach gliniastych mocnych zalegających na glinach lekkich. Pod względem hydrograficznym obszar projektu planu położony jest w zlewni Starynki, która przepływa przez jego południowo-zachodnią część. Wody gruntowe na analizowanym obszarze zalegają na ogół na głębokości 1 m p.p.t. W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Szatę roślinną obszaru opracowania buduje zieleń urządzona ogrodów przydomowych, w tym również niewielkich sadów, towarzysząca istniejącej zabudowie mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, ozdobna zieleń urządzona w otoczeniu terenu kościoła, zieleń w obrębie cmentarza oraz zbiorowiska występujące wzdłuż koryt cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki, stanowiące obecnie ostatni ślad roślinności i siedlisk naturalnych, jakie występowały w rejonie obszaru projektu planu w okresie przed urbanizacją. W obszarze opracowania nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ochroną prawną, zbiorowisk roślinnych o szczególnych wartościach przyrodniczych, jak również nie zaobserwowano egzemplarzy drzew lub innych obiektów przyrodniczych godnych objęcia ochroną np.: jako pomniki przyrody.

Na terenie objętym granicami projektu planu miejscowego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu różnorodność gatunkowa fauny ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Znajdujące się na tym terenie obszary zieleni ogrodowej oraz niewielkich nieużytków są siedliskiem pospolicie występujących na terenie całego miasta zwierząt. Większe bogactwo fauny odnotowano w obrębie terenów zieleni ciągnących się wzdłuż koryt cieków wodnych Starynka i Dopływ Starynki.

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowopolskiego. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno-morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno-kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

W rejonie projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą zabudowę, głównie mieszkaniową jednorodziną, ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji oraz ciągi komunikacyjne (w tym przede wszystkim położoną tuż za północną granicą opracowania ul. św. Antoniego), stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń. W granicach opracowania nie są zlokalizowane natomiast zakłady produkcyjne, stanowiące punktowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza.

W stanie istniejącym, warunki akustyczne w obszarze projektu planu *rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu* ocenić należy jako bardzo korzystne dla wszystkich zlokalizowanych tam obecnie funkcji i rodzajów terenów. Zakłada się przy tym, że hałas samochodowy z ul. św. Antoniego nie przekracza dopuszczalnych standardów w środowisku. Obszar projektu planu nie jest zagrożony hałasem kolejowym, tramwajowym, przemysłowym oraz hałasem lotniczym.

Wody JCWP Warta od Kopli do Cybiny (PLRW60002118579), w obrębie której zlokalizowany jest obszar projektu planu, zgodnie z prowadzonymi w latach 2010-2013 badaniami, pod względem klasy elementów biologicznych osiągnęły klasę III, a pod względem klasy elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych – klasę II. Potencjał ekologiczny tej JCWP został określony jako umiarkowany. Zgodnie natomiast z informacjami zawartymi w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁵⁹, ww. JCWP Warta od Kopli do Cybiny określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy polegający na osiągnięciu do 2021 roku dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku ciekła istotnego – Warty w obrębie JCWP.

Zgodnie z danymi uzyskanymi od Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu⁶⁰, na terenie zlokalizowanego w granicach analizowanego projektu mpzp cmentarza parafialnego św. Antoniego Padewskiego znajduje się kaplica cmentarna wraz ze schronem 3-komorowym umocnień mobilizacyjnych z 1914 roku, stanowiąca pozostałości fortyfikacji pruskich z końca XIX w., obejmujących pierścieni 18 fortów zewnętrznych wraz ze wszystkimi elementami twierdzy fortowej. Obiekt ten podlega ochronie konserwatorskiej na mocy wpisu do rejestru zabytków pod nr A 245 decyzją z dnia 25.05.1983 r. Ponadto w granicach opracowania znajdują się również obiekty wskazane do objęcia ochroną konserwatorską, jak:

- kościół parafialny pw. św. Antoniego Padewskiego przy ul. św. Antoniego 46,
- budynek biura parafialnego przy ul. św. Antoniego 48,
- budynek plebanii przy ul. św. Antoniego 50.

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie stwierdzono natomiast występowania udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

W trzeciej części prognozy zwrócono uwagę na istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów chronionych oraz inne, związane z zagadnieniami regulowanymi w projekcie planu. Na obszarze objętym mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji. W zasięgu granic obszaru objętego projektem mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu nie występują również obiekty włączone do sieci Natura 2000, podlegające ochronie prawnej. W granicach obszaru objętego projektem mpzp stwierdzono natomiast obecność gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, opisane szerzej we wcześniejszych rozdziałach prognozy. W granicach opracowania mogą występować również chronione prawnie gatunki grzybów⁶¹. Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – należą problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd

⁵⁹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

⁶⁰ Pismo z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków znak MKZ-III.6721.6.2017 z dnia 21.03.2017 r. z opiniowania wewnętrznego projektu mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu

⁶¹ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)

też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie.

W czwartej części omówiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również ich powiązania z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Na przedmiotowym obszarze nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, natomiast na podstawie uchwały Nr LXXVIII/858/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 27 września 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Minikowa w Poznaniu, opracowywany był projekt mpzp w rejonie Minikowa. Uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia nowego mpzp dla obszaru położonego przy ul. Św. Antoniego wywołano na wniosek Komisji Polityki Przestrzennej w Poznaniu, który dotyczył sporządzenia planu miejscowego „Rejon ulicy św. Antoniego” w Poznaniu w jednym z poniższych wariantów:

- poprzez wydzielenie przedmiotowego obszaru z będącego w opracowaniu projektu mpzp „Rejonu Minikowa” w Poznaniu,
- drogą uchylecia przystąpienia do projektu mpzp „Rejonu Minikowa” i wywołania nowego projektu w odpowiednich granicach.

Zgodnie z załączonym do wniosku uzasadnieniem: *„Głównym powodem podjęcia proponowanego stanowiska są oczekiwania społeczności lokalnej, związane z obsługą komunikacyjną cmentarza na Starołęce. Opracowanie mpzp „Rejon ulicy św. Antoniego” jest konieczne z uwagi na to, że na cmentarz prowadzi obecnie tylko jedna droga. Jest to bardzo niebezpieczne m. in. w czasie Dnia Wszystkich Świętych i podczas uroczystości pogrzebowych. W razie wypadku bardzo utrudniony jest wjazd karetki na cmentarz oraz ewakuacja z cmentarza. Z uwagi na bardzo wąski chodnik wzdłuż ulicy św. Antoniego łączący kościół z wejściem na cmentarz, koniecznością staje się wybudowanie drogi dla konduktów pogrzebowych wzdłuż cieku Starynka do zachodniego wejścia na cmentarz. Powyższa droga umożliwi dodatkowo bezpieczne dojście z cmentarza do parkingu przy kościele.”*

Ponadto sporządzenie i uchwalenie mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu pozwoli na:

- określenie zasad zagospodarowania terenu,
- określenie zasad obsługi komunikacyjnej terenów,
- ustalenie zasad ochrony terenów zieleni i wód powierzchniowych,
- zdefiniowanie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na danym terenie;
- realizację kierunków polityki przestrzennej zapisanej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2014 roku,
- stworzenie podstawy prawnej do wydawania racjonalnych z urbanistycznego punktu widzenia decyzji administracyjnych na obszarze objętym planem.

Analizowany projekt planu w znacznej części jest planem regulacyjnym. Poprzez wyznaczenie terenów **MN**, **MN/MW** i **MN/U** zachowana zostanie występująca tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna oraz nieliczne usługi, z możliwością uzupełnienia zabudowy w obrębie dwóch niezainwestowanych jeszcze działek budowlanych na terenie **MN** oraz wprowadzenia nowej zabudowy w drugiej linii zabudowy (w wyniku wtórnych podziałów działek budowlanych) na ww. terenach **MN**, **MN/MW** i **MN/U**. Projekt planu zachowuje również teren istniejącego kościoła (**UK**), dopuszczając ewentualne poszerzenie obecnego stałego zainwestowania o nowe budynki towarzyszące usługom sakralnym, mieszczącym lokale mieszkalne, biurowe, gastronomiczne lub sale katechetyczne. Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu planu, zachowany zostanie również teren cmentarza (**ZC**), dla którego wprowadzona została, wskazana również na rysunku planu, dopuszczalna strefa lokalizacji grobów, poza którą obowiązuje zakaz ich lokalizacji. Zachowane i chronione zostaną również najcenniejsze z przyrodniczego punktu widzenia fragmenty projektu planu, a mianowicie cieki wodne Starynka i Dopływ Starynki oraz towarzysząca im zieleń, o charakterze najbardziej zbliżonym do zbiorowisk występujących tu pierwotnie. Spośród terenów komunikacji, jedynym nowym elementem jaki wprowadza projekt planu jest, wnioskowany przez lokalnych mieszkańców, teren publicznego ciągu pieszego (**kx**), który wyznaczony został w celu

zapewnienia bezpiecznego dojścia od terenu parkingu przykościelnego do terenu cmentarza (od strony zachodniej).

Odstąpienie od realizacji planu nie wpłynie znacząco na zmianę stanu środowiska analizowanego obszaru. Środowisko nadal podlegać będzie procesom i przemianom o charakterze naturalnym i antropogenicznym (emisje substancji i hałasu, przeobrażenia warunków gruntowych, rozwój zieleni w obrębie zieleni urządzonej). Z uwagi na obecne zagospodarowanie analizowanego obszaru, nie przewiduje się istotnych zmian stanu środowiska wynikających ze zmian form zagospodarowania analizowanego obszaru oraz utraty szczególnie cennych wartości przyrodniczych.

W piątej części prognozy omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, sformułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym. Odniesiono się między innymi do zapisów, Dyrektywy Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) oraz Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku oraz aktualizacji „Programu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Część szósta służy omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. W tej części wskazano również rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą się pojawić w rezultacie realizacji ustaleń projektowanego planu.

Realizacja ustaleń mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o różnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym. Negatywne oddziaływania na środowisko wystąpią na terenach, na których realizowane będą nowe inwestycje budowlane, a zwłaszcza tam, gdzie przewidywana jest lokalizacja nowej zabudowy. Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono: ingerencję w rzeźbę terenu (wykopy, niwelacje terenu) i warunki gruntowo-wodne (m.in. odwodnienia, zagęszczenie podłoża), zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji zabudowy, dojazdów, dróg wewnętrznych, miejsc postojowych, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej, usunięcie części istniejącej zieleni w miejscach realizacji nowej zabudowy i elementów towarzyszących zabudowie, nieznaczne zwiększenie emisji (zanieczyszczeń powietrza i hałasu) w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy. Z racji tego, że zdecydowana większość analizowanego obszaru jest już docelowo zainwestowana, potencjalnych inwestycji będzie niewiele. Stąd, można również stwierdzić, że skala ww. negatywnych oddziaływań na środowisko, wynikających z realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp nie będzie znacząca. Przedmiotowy projekt planu zawiera zapisy zapewniające ochronę istotnych elementów środowiska przyrodniczego i minimalizujące lub ograniczające negatywne skutki realizacji planu na środowisko przyrodnicze. Ustalają one:

➤ w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:

- na terenach: **UK, ZC i ZO/WS** ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
- na terenie **ZC** zachowanie szpalerów i alei drzew,
- wyznaczenie terenu **ZO/WS** z zakazem lokalizacji budynków,
- ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działki budowlanej dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- na terenach **UK i MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku planu;

➤ w zakresie ochrony powierzchni ziemi:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- udział (odpowiednio dla poszczególnych terenów) w powierzchniach działek budowlanych maksymalnych powierzchni zabudowy oraz minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym wyznaczeniu na rysunku projektu planu obowiązujących i maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy;

➤ w zakresie ochrony wód:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,

- na terenach: **UK**, **MN/MW**, **MN/U** i **MN** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na działce budowlanej,
 - na terenach **KDWxs** i **kx** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na danym terenie,
 - na terenie **ZO/WS** zachowanie cieku Starynka i jego dopływu jako otwartego,
 - na terenach **ZO/WS** i **ZC** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie ochrony powietrza:
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
 - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
 - na terenach **UK** i **MN/MW** ustalenie lokalizacji strefy zieleni urządzonej, wskazanej na rysunku planu, wpływającej pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza, w tym zakresie również wszystkie ustalenia projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni,
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - dla terenów **MN**, **MN/MW** i **MN/U** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - w przypadku lokalizacji na terenach zabudowy szkół, przedszkoli, żłobków lub domów opieki społecznej – odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, lub jak dla terenów domów opieki społecznej,
 - na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Realizacja ww. ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawią się w konsekwencji wprowadzenia na tereny nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego i restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego. Skutki realizacji ustaleń planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W części ósmej natomiast wskazano rozwiązania analizowane w trakcie prac nad formułowaniem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu. Możliwość rozważania różnych, odmiennych sposobów zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach mpzp rejonu Minikowa, część A1 w Poznaniu została ograniczona przez „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunek zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów znajdujących się w granicach miasta. Niemniej, w trakcie prac nad formułowaniem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu rozważano kilka rozwiązań odmiennych od tych ostatecznie zaprezentowanych w projekcie, które opisano szczegółowo w rozdziale 8 powyższej prognozy.